



Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

La vremea sărbătorilor de iarnă,
Să privim spre viitor,
cu încredere, voință de mai bine
și bucurie în suflete.



Prof.univ.dr.
Aurelian BONDREA
Președintele Fundației *România de Măine*
Rectorul Universității *Spiru Haret*
Președintele Televiziunii *România de Măine*

În numele Fundației *România de Măine*, al Universității *Spiru Haret* și al Televiziunii *România de Măine*, cu prilejul Crăciunului și al Anului Nou 2004, adresez studenților și cadrelor didactice, cercetătorilor, oamenilor de cultură, întregului personal, telespectatorilor Televiziunii *România de Măine* și cititorilor revistei *Opinia națională*, ai publicațiilor editate, tuturor românilor, calde și sincere felicitări, precum și alese urări de sănătate, succese în activitatea profesională și viața personală, prosperitate și pace.

La mulți ani!

Aurelian Bondrea

NICOLAE IORGA

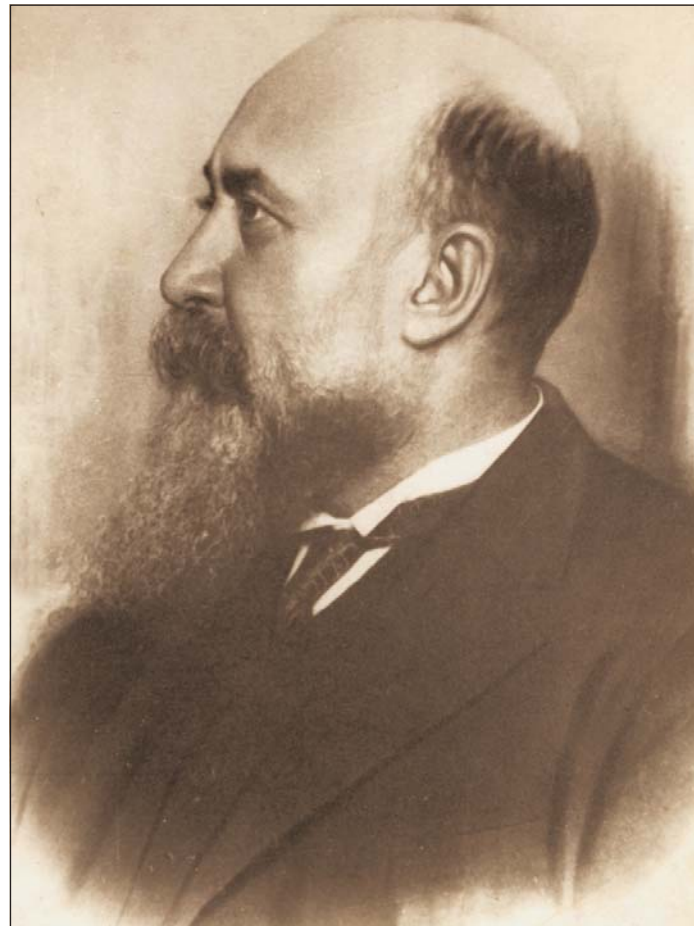
*Să ne plecăm frunțile
în memoria acestui
român de geniu*

Prof.univ.dr. Ioan SCURTU

S-au împlinit, recent, 63 de ani de la moartea lui N.Iorga, iar mass-media românească a „uitat” să-și aducă aminte de acest moment tragic din istoria noastră. De aceea, credem necesar să rememorăm pe scurt evenimente care au condus la odiosul asasinat.

În ziua de 28 noiembrie 1940, Președinția Consiliului de Miniștri a dat publicității un scurt comunicat, în care se menționa: „În seara zilei de 27 noiembrie a.c. profesorul Nicolae Iorga a fost ridicat de către necunoscuți de la locuința sa din Sinaia. Măsurile grabnice luate în cursul nopții de către autorități pentru aflarea și eliberarea fostului prim-ministru au rămas fără rezultat. În dimineața zilei de 28 noiembrie a.c. Legiunea de jandarmi Prahova a găsit corpul neînsuflit al profesorului Nicolae Iorga în comuna Strejnic (jud.Prahova), strâpuns de 6 gloanțe de revolver. Guvernul este în căutarea vinovaților, cărora li se vor aplica sancțiuni, potrivit prevederilor în vigoare”.

În realitate, autorii nu erau necunoscuți. În noaptea de 26/27 noiembrie fuseseră împușcați în celulele închisorii Jilava un număr



de 64 deținuți, între care un fost prim-ministru și alți demnitari. Făptașii erau desemnați chiar în comunicatul guvernului: „legionarii care lucrau la această deshumare [a lui Corneliu Z.Codreanu] au pătruns în închisoare și au împușcat pe unii dintre deținuții politici aflați acolo”. Deci legionarii...

Cu certitudine, asasinatelor din 26-27 noiembrie 1940 au avut un caracter politic, vizând lichidarea fizică a celor care de-a lungul anilor au adoptat o atitudine ostilă Germaniei hitleriste și Mișcării Legionare. Nicolae Iorga s-a detașat prin vehemența cu care a criticat politica revanșardă a liderilor de la Berlin, precum și activitatea Mișcării Legionare și, mai ales, a căpitanului acesteia, Corneliu Zelea Codreanu.

(Continuare în pag. 4)

Omagiul adus
de profesorii
și studenții
Universității
Spiru Haret
patriei noastre
și istoriei sale,
la marea
aniversare,
este exprimat
cu rigoare
științifică
și vibrație
spirituală
în albumul
a cărui copertă
o reproducem
alăturat

În curând, în librării



**85 de ani de la
MAREA UNIRE din 1918
Sesiunea Științifică
Omagială**

organizată de
**Fundația România de Măine
Universitatea Spiru Haret**

București, 28 noiembrie 2003

Editura Fundației România de Măine

**Ministerul Culturii
și Cultelor
ne informează
că în anul 2004**

Ștefan cel Mare

**va fi comemorat
cu manifestări
și acțiuni culturale
de o amploare
deosebită.**

Detalii în pagina 8

● Puncte de vedere ● Puncte de vedere ● Puncte de vedere ●

Asumarea de către statele aspirante la aderare, între care și România, a marilor proiecte și misiuni care vor defini identitatea europeană și euro-atlantică a secolului XXI, prin participarea la proiectele Convenției europene și la noile misiuni ale Alianței Nord-Atlantice, nu este conjuncturală, ci este un rezultat al istoriei ultimului deceniu. Această asumare a noului loc în istoria continentului nostru este urmarea cristalizării unei mase critice la încheierea tranziției post-comuniste în Europa Centrală și de Est. După un lung șir de cicluri întrerupte ale istoriei, România, alături de celelalte țări candidate la aderare, se reîntoarce la marea familie europeană, la valorile care dau identitatea și fibră europeană națiunii române.

Contribuția României la noile misiuni ale Alianței se distinge prin valoarea adăugată și are trei atribute esențiale: o puternică dimensiune regională, o sinergie cu eforturile de integrare în U.E. și un răspuns direct, convingător, la nivel global. Ne-am consacrat deja locul ca aliați *de facto* și acționăm umăr la umăr, alături de statele membre N.A.T.O., accelerând în același timp pregătirile de aderare. Reformele militare au consistența și rigoarea unui proiect solid și temeinic, fiind menite să dezvolte o forță flexibilă și ușor de manevrat, perfect integrabilă în noile misiuni N.A.T.O.

La nivel conceptual, putem influența forma viitorului Europei prin viziunea istorică și a tradițiilor noastre, prin educația și deschiderea noastră, prin armonia noastră inter-etnică, prin experiența unei democrații câștigate cu greu într-un timp umitor de scurt. Să nu uităm că, în ultimii 10-15 ani, cetățenii noștri au făcut un efort imens pentru a parcurge traseul reformelor succesive. De la logica marxist-leninistă

la cultura de tranziție. Apoi, la cultura de economie de piață și funcționarea statului democratic. Apoi, racordarea la ritmul pregătirilor de aderare. Desprinderea de vechea mentalitate a vizat, în tot acest timp, logica Uniunii Europene și chiar cultura unei viitoare Europe Unite. Această adaptare continuă ne-a întărit în hotărârea noastră de a reuși accesul definitiv în sistemul instituțional european și euro-atlantic.

De prea multe ori, în ultimii ani, ne-am raportat cu detașare față de Estul continentului nostru, gândindu-ne că

Estului către Uniunea Europeană. De aici, o imensă responsabilitate, nu numai față de Vestul Europei, dar și o imensă responsabilitate față de viitorul partenerilor estici ai Uniunii Europene.

Toate aceste atuuri și considerente politice și strategice constituie mesaje pe care diplomația publică românească trebuie să le comunice lumii cu responsabilitate, creativitate și profesionalism.

Nu foarte multă lume poate defini esența diplomației publice românești, care

Diplomația publică și comunicarea

Conf.univ.dr. Simona MICULESCU,
decanul Facultății de Relații Internaționale și Studii Europene

aceasta ne va consolida identitatea apartenenței noastre vestice. Dar evoluțiile din ultimele luni ne-au arătat cât de importantă este nu atât stabilirea referențialului geografic al raportării noastre la Vest sau la Est, ci, mai degrabă, că putem avea un rol, ca țară de conectare a Estului față de Vest. Edificarea Europei Unite va însemna nu atât geografie, cât valori comune și pragmatism. România va marca, într-un viitor apropiat, o parte din granița de est a Uniunii Europene, până la care valorile europene și euro-atlantice dau sens și substanță funcționării instituțiilor democrației și economiei de piață.

Dar tot așa trebuie să recunoaștem cu pragmatism că România va reprezenta poarta de acces a intereselor economice ale

constă în comunicarea intereselor și a idealurilor României către publicul din străinătate, deci dincolo de guverne.

Unii se tot întreabă: De ce avem nevoie stringentă de diplomație publică? Cel mai important motiv mi se pare a fi faptul, din ce în ce mai evident, că influența opiniei publice asupra factorilor de decizie este în creștere permanentă și sistematică în întreaga lume. Cetățenii din țările democratice au învățat să exercite, în tot mai variate feluri, presiuni asupra guvernelor lor. Pe de altă parte, tot mai multe țări sunt în curs de democratizare, deci vor deveni subiecte ale puterii opiniei lor publice.

Această tendință nu are șanse să se diminueze, ci, dimpotrivă, se va intensifica. Chiar și societățile cele mai

închise acordă mai multă atenție opiniei publice decât altă dată. Pe măsură ce influența opiniei publice crește, diplomația publică trebuie să găsească modalități de a se consolida.

O dată cu creșterea importanței opiniei publice, proporția deciziilor luate de guverne în spatele ușilor închise a început să scadă. Din ce în ce mai mulți lideri folosesc mass-media (în loc de telegramele secrete tradiționale), pentru a se adresa altor lideri sau altor publicuri din lume – C.N.N. fiind canalul de comunicare consacrat în acest sens.

În mod similar, cetățenii uzează de demonstrații publice (de ex., în fața unor ambasade) pentru a-și exprima puncte de vedere, adresate direct sau *via* mass-media, unor guverne străine. Liderii mondiali au început să ocolească circuitele închise ale diplomației tradiționale, pentru a vorbi direct la telefon, cum o fac, de exemplu, președintele american George Bush și premierul britanic Tony Blair, în mod obișnuit.

Pe de altă parte, diplomația suportă, în prezent, transformări la fel de profunde ca și cele care au consacrat-o, ca și arta și știința în secolul al XVI-lea. Dintr-o serie de motive, inclusiv revoluția telecomunicațiilor, luarea de decizii de politică externă (și în alte domenii) începe să se deplaseze dinspre guvern înspre societate. Afacerile externe nu mai aparțin în exclusivitate câtorva elite, ci ele implică, din ce în ce mai mult, activitatea la nivel regional, național, cea a organizațiilor neguvernamentale, a comunităților oamenilor de afaceri și a altor factori. Analizii politicii pronosticează un adevărat „cutremur emoțional, cultural și politic” ca rezultat al acestor schimbări.

(Continuare în pag. 2)

CONSULTAȚIE PENTRU STUDENȚI

INFORMAȚIA CONTABILĂ ȘI PIETELE DE CAPITAL

Importanța unei informații constă în impactul acesteia asupra deciziilor viitoare, putând afirma că valoarea ei, din punct de vedere contabil, depinde de rezultatele scontate obținute de utilizatori ca urmare a folosirii informațiilor pertinente.

Dintre categoriile de utilizatori ai informațiilor financiar-contabile, amintim: acționarii, creditorii, clienții, salariații, managerii, statul și organismele sale publice, publicul larg. Cererea de informații contabile are drep scop adoptarea unor decizii precum: vânzarea, cumpărarea sau deținerea acțiunilor, majorarea sau diminuarea nivelului creditelor, achiziționarea produselor firmei, cererea de creștere a salariilor sau schimbarea locului de muncă, impactul economic și social al firmei etc.

Intermediarii pe piețele financiare (analisti financiari, investitori instituționali) și-au întărit poziția pe piața financiară internațională, ca participanți direcți în tranzacțiile cu titluri de valoare, jucând de asemenea un rol important în descifrarea conținutului informațiilor contabile pentru investitorii obișnuiei, dat fiind limbajul specific ce caracterizează conturile anuale.

Cea mai largă categorie de utilizatori potențiali ai informațiilor contabile publicate în documentele de sinteză o reprezintă **investitorii**. Întrucât grupurile de utilizatori au un nivel educațional diferit, sunt eterogene, între ele existând anumite conflicte de interese, este important ca guvernul și profesia contabilă, în calitate de organisme ce elaborează legi, acte normative, standarde, să conlucreze armonios în scopul producerii unor informații care să corespundă cât mai bine cerințelor utilizatorilor.

Conform normelor IASC – Comitetul Internațional de Standarde Contabile – **caracteristicile calitative ale informațiilor contabile** trebuie să fie: inteligibilitatea, relevanța (pertinența), fiabilitatea și comparabilitatea.

Inteligibilitatea se referă la ușurința cu care utilizatorii înțeleg informația contabilă. În acest sens ei trebuie să dispună de o bună cunoaștere a contabilității și a activităților economice, un factor important fiind și modul de prezentare a conturilor anuale.

O informație contabilă este **relevantă (pertinentă)** atunci când este utilă adoptării deciziilor economice de către utilizatori, facilitând evaluarea evenimentelor trecute, prezente și viitoare sau corectarea evaluărilor trecute. Informațiile referitoare la performanțele și poziția financiară a întreprinderii sunt utilizate pentru realizarea previziunilor în domenii de mare interes pentru beneficiari: evoluția prețurilor titlurilor de valoare, plata dividendelor și a salariilor, solvabilitatea întreprinderii.

Fiabilitatea presupune că informația contabilă nu conține erori sau elemente care să conducă la interpretări eronate. Această calitate a informației contabile oferă o imagine fidelă a tranzațiilor, astfel încât utilizatorii să poată avea încredere în ea.

Comparabilitatea trebuie să ofere utilizatorilor posibilitatea de a compara în timp documentele de sinteză contabilă în vederea identificării tendințelor performanțelor și poziției financiare aferente firmei, precum și conturile anuale ale diferitelor întreprinderi.

Informația contabilă trebuie ajustată periodic, în funcție de variația puterii generale de cumpărare a monedei. De asemenea, informațiile contabile trebuie să prezinte anumite elemente de care utilizatorii sunt interesați: politicile contabile utilizate, metodele de evaluare, prezentarea situației financiare și patrimoniale (principalele informații privind profitul, cifra de afaceri, viteza d rotație a stocurilor etc.)

Informațiile sunt din ce în ce mai abundente și mai sofisticate, conturile anuale sunt prezentate într-un limbaj specific, astfel că ne găsim în situația în care informația financiar-contabilă nu este utilizată la maxim ca urmare a neînțelegerii acesteia de către utilizatori.

Informațiile contabile nu pot fi simplificate foarte mult, soluția posibilă fiind creșterea rolului intermediarilor instituționali și analiștilor financiari care să facă informațiile accesibile publicului larg.

Putem clasifica utilizatorii informațiilor contabile după criteriul relației în care se află cu societatea respectivă în *utilizatori interni*, cum ar fi managerii și salariații societății sau reprezentanții legali ai acestora, *utilizatori externi* precum acționarii, creditorii, clienții, furnizorii și *utilizatori intermediari* - analiștii financiari.

Între diferitele categorii de utilizatori există o concurență acerbă, condiția adoptării unor decizii eficiente fiind cunoașterea exhaustivă, investitorul optând pentru modelul care îi maximizează profitul, bazându-se pe previziunile analiștilor financiari. Aceștia au un rol important în formarea deciziei de investiții, ajutând și la înțelegerea informațiilor din conturile anuale.

Pentru acționarii unei companii, cele mai utile documente financiar-contabile sunt cele care conduc la maximizarea valorii posibile a acțiunilor companiei pe piețele de capital, și nu cele care oferă o imagine sinceră a acestora. Maximizarea se poate realiza fie prin obținerea unor profituri viitoare mai ridicate, fie prin diminuarea nivelului datoriilor până la nivelul la care nu este afectată situația financiară a firmei, fie prin procurarea capitalului împrumutat cu costuri mai scăzute.

O creștere continuă nu se poate realiza, ca urmare a competiției privind atragerea consumatorilor, a restricțiilor de pe diferitele piețe, a saturației consumului unui produs sau serviciu. Se încearcă astfel utilizarea unor metode de cosmetizare a informațiilor. Acestea pot fi percepute în mod diferit, conducând la decizii costisitoare pentru investitori. Posesorii de capital se pot afla în situația de a nu recunoaște modificările din conturile anuale, acceptând un risc mai mare, fără a fi remunerați suplimentar (în cazul în care companiile doresc majorarea profitului, are loc și o creștere a riscurilor, dat fiind faptul că sunt mărimi direct proporționale).

În țările în care piețele de capital joacă un rol important în desfășurarea tranzacțiilor economice, rolul contabilității este acela de a furniza informații necesare alegerii metodelor care să conducă la creșterea prețului titlurilor de valoare.

Analiștii financiari pot obține avantaje substanțiale din furnizarea informațiilor referitoare la unele aspecte privind diferitele ramuri economice și economia națională în

ansamblul său. Chiar și cei mai sceptici participanți pe piețele de capital pot fi convinși să investească prin promisiunea unor câștiguri viitoare ridicate. Furnzorii de capital doresc să dețină permanent informațiile cele mai actuale referitoare la performanțele companiilor, informații care vor fi obținute prin analiza conturilor anuale.

Scopul principal al analizei conturilor anuale îl constituie conturarea unei imagini de ansamblu atât asupra profitabilității, eficienței și riscurilor aferente firmei, existente la un anumit moment, cât și asupra tendinței de evoluție a acestora într-un interval de timp.

De asemenea, analiza financiară, prin instrumentele sale, realizează elaborarea de previziuni cu privire la evoluția viitoare a activității economice,diagnosticează starea financiară și evaluează echipa managerială. Pe lângă toate acestea stă la baza adoptării deciziilor pertinente și obiective, eliminând deciziile intuitive și bazate pe subiectivism.

Performanțele firmei sunt reflectate prin intermediul **indicatorilor de profitabilitate și lichiditate**. Indicatorii de profitabilitate evaluează capacitatea firmelor de a realiza profit. Acționarii sunt interesați prioritar de profitabilitate, indiferent că firma urmărește maximizarea profitului sau alt obiectiv. Un nivel ridicat al profitabilității ne indică abilitatea echipei manageriale de a utiliza rapid informațiile de care dispune. Dintre indicatorii de profitabilitate cei mai importanți amintim: *rata rentabilității economice* – ROE (calculată ca raport între profitul brut sau net și capitalul

• *Rata dividendului*, calculată ca raport între dividendul brut (inclusiv impozitul pe dividende) și prețul curent al acțiunii, reflectă măsura în care previziunile referitoare la câștigul acționarilor corespund realității.

Dividendul brut

Prețul curent al acțiunii

• *Câștigul pe acțiune*, calculat ca raport între câștigul destinat dividendelor (mai puțin celor preferențiale) și numărul acțiunilor ordinare, exprimă modul în care interesele acționarilor pot fi afectate de evoluția firmei

Profitul destinat dividendelor

Numărul de acțiuni ordinare

• *Prețul pe acțiune, raportat la câștigul pe acțiune*, reflectă riscul investiției în funcție de evoluția companiei

Prețul pe acțiune

Câștigul pe acțiune

• *Valoarea activelor pe acțiune*, calculată ca raport între activele nete și numărul acțiunilor emise, exprimă în ce măsură valoarea actuală a acțiunilor este susținută de activele firmei

Active nete

Numărul de acțiuni emise

În evaluarea companiilor pe baza analizei financiare, **principalul document** de sinteză care stă la baza furnizării informațiilor îl constituie **bilanțul contabil**. Acesta prezintă însă anumite inconveniente, cum ar fi: evaluarea pe bază de costuri istorice, existența unor variații în masa monetară, mai ales în perioadele inflaționiste, inexistența unor posturi

De o importanță deosebită s-a dovedit a fi **cercetarea empirică** referitoare la legătura dintre informația contabilă și modificarea prețurilor titlurilor de valoare.

Există însă numeroase controverse între teoriile contabile, datorate atât disputelor metodologice dintre teoreticieni,cât și naturii politice a procesului de elaborare a normelor contabile. Cercetătorii au ajuns la concluzia că oamenii, la fel ca managerii și contabilii, acționează conform propriilor interese, atenția contabilității focalizându-se în prezent asupra utilizatorilor informației contabile mai degrabă decât asupra producătorilor acesteia.

Cele mai importante caracteristici ale unei teorii contabile sunt: valoarea acesteia pentru utilizatori, în funcție de costul previziunilor eronate făcute ca urmare a deciziilor adoptate pe baza acestei teorii, capacitatea de măsurare a riscului asociat deciziilor (Hendrikson) și competiția dintre diferitele teorii.

Importanța informației financiare rezidă în maximizarea produsului intern brut (PIB), ca urmare a alocării optime a unor resurse limitate, precum și în posibilitatea investitorilor de a deține un portofoliu optim de titluri de valoare, la un nivel acceptat de risc.

În momentul în care o informație relevantă este reflectată în prețul titlurilor de valoare, puntem spune că piața de capital este eficientă.

Prețul titlurilor de valoare înregistrează o mișcare oscilatorie liberă până în momentul atingerii punctului de echilibru dintre cerere și ofertă. Acesta se va modifica din nou ca urmare a noilor informații potențiale a schimba previziunile investitorilor până când se creează o nouă stare de echilibru. Astfel, orice informație relevantă este imediat înglobată în prețul titlului de valoare. Prețul curent al titlurilor reflectă valoarea economică a acestora, pe baza informațiilor disponibile. Pentru ca o piață să fie eficientă, informațiile relevante trebuie incluse cât mai rapid în prețul titlurilor de valoare.

Întrucât nu există o metodă directă de comensurare a profitului adus de utilizarea informațiilor contabile pe piețele de capital, vor trebui luate în considerare costurile producerii informațiilor, evaluării acestora, costurile unor surse alternative de informații, costurile suportate de investitori dacă își produc singuri informația.

De asemenea, se pune accentul pe necesitatea reducerii costurilor aferente informației contabile ce stă la baza calității deciziilor adoptate, obținerea unor informații contabile îmbunătățite, o mai bună alocare a resurselor în economie, fiind destul de important modul în care indivizii utilizează informația.

Cercetările vizând legătura dintre informația contabilă și procesul de adoptare a deciziilor au condus la următoarele concluzii privind relația dintre informația contabilă și piețele de capital:

- informațiile nerelevante afectează în mod negativ performanța decizională;
- cu cât informația este mai relevantă, cu atât crește capacitatea de înțelegere a acesteia de către utilizatori; informațiile contabile trebuie să fie îndreptate către un public cât mai larg;
- în funcție de modul în care este utilizată informația, utilizatorii fac față complexității deciziilor.

Documentele de sinteză contabilă, ca surse informaționale ale piețelor de capital sunt importante și numai dacă ne referim la posibilitatea confirmării sau infirmării previziunilor privind performanțele întreprinderi.

Normele și standardele contabile încearcă să faciliteze înțelegerea documentelor de sinteză contabilă și să diminueze posibilitățile de fraudă sau de „cosmetizare” a realității, dar nu reduc incertitudinile legate de evoluția viitoare a firmelor și nici a valorilor mobiliare cotate la bursă.

În condițiile unei activități complexe la nivelul companiei, sunt adoptate metode noi pentru a răspunde cerințelor informaționale suplimentare, astfel încât utilizatorul trebuie să știe că este imposibilă cunoașterea tuturor obiectivelor manageriale la nivelul informațiilor raportate, oricât de profundă ar fi activitatea de auditare a conturilor anuale.

În vederea determinării efectului informațiilor financiar-contabile asupra piețelor de capital, este necesară și prezentarea rezultatelor unor cercetări empirice.

În ultimele decenii, cercetarea empirică și-a îndreptat atenția în special asupra investitorilor și deciziilor adoptate de aceștia, care trebuie să se bazeze pe informații relevante puse la dispoziția publicului larg de către companii; sunt adoptate acele decizii care satisfac cel mai bine interesele prezente și viitoare ale investitorilor actuali și potențiali. Informațiile relevante sunt furnizate prin intermediul documentelor de sinteză contabilă, în cadrul cărora sunt prezentate și riscurile asociate diferitelor investiții, în funcție de flexibilitatea în alocarea resurselor.

Pe piețele internaționale de capital s-au realizat cercetări empirice privind influența informațiilor financiar-contabile asupra formării prețurilor, utilizând ca metode de cercetare testele statistice referitoare la corelațiile dintre variabile și s-a constatat că cercetarea empirică are anumite limite, și anume: **lipsa informațiilor suficiente, care conduce la speculații bursiere și la creșterea gradului de instabilitate pe piețele de capital; accesul redus la informațiile confidențiale ale firmei pentru majoritatea participanților pe piața de capital; conturile anuale nu pot prevedea cu certitudine evenimentele; nu există un model teoretic care să ofere soluții posibile cu privire la influența informațiilor financiare asupra modului de determinare a prețului titlurilor de valoare.**

În concluzie, putem afirma că informațiile financiar-contabile sunt elaborate și publicate în scopul adoptării deciziilor investiționale optime de către beneficiari; în acest sens, este absolut necesară înțelegerea informațiilor din conturile anuale. Ca urmare a complexității și limbajului specific, un rol important în descifrarea conținutului bilanțului contabil îl au analiștii financiari și investitorii investiționali. În ultimele decenii, aceștia și-au întărit poziția pe piața financiară internațională, devenind cel mai extins grup de participanți în tranzacțiile cu titluri de valoare, fapt demonstrat și de cercetările empirice referitoare la gradul de înțelegere a informațiilor contabile.

Facultatea de Management Financiar-Contabil

Prof. univ. dr. Victor STOICA
Lector univ. drd. Eduard IONESCU



propriu) – care măsoară gradul de recuperare a investiției proprietarilor, oferind informații referitoare la eficiența utilizării capitalului investit, *rata de revenire a capitalului* (raportul dintre văzări sau profitul brut și capitalul utilizat), *rata marginală a profitului* (raportul dintre profitul brut sau net și volumul vânzărilor).

Indicatorii de eficiență reflectă efectele economice generate de folosirea resurselor implicate. Eficiența unui agent economic poate fi apreciată prin calculul creanțelor comerciale (vânzări/creanțe comerciale), datoriilor comerciale (datorii comerciale × 365/ achiziții totale), raportării volumului vânzărilor la valoarea activelor (fixe, nete curente sau totale), vitezei de rotație a stocurilor, care reflectă numărul de rotații ale stocurilor într-un ciclu economic.

Întrucât orice activitate economică este însoțită de riscuri, și investitorii de pe piețele de capital vor trebui să ia în considerare un potențial risc. Riscurile aferente piețelor de capital pot fi grupate în două categorii: riscul de piață (sistematic) și riscul de firmă (nesistematic). Acesta din urmă poate fi evidențiat prin intermediul indicatorilor de lichiditate și solvabilitate.

Indicatorii de lichiditate reflectă capacitatea firmei de a face față obligațiilor de plată pe termen scurt, și, la rândul lor, se grupează în 3 categorii:

– *ratele lichidității curente* (raportul dintre activele curente și datoriile curente);

– *ratele lichidității imediate* (raportul dintre activele curente mai puțin valoarea stocurilor și datoriile curente);

– *ratele de lichiditate* bazate pe cash-flow (raportul dintre cash-flow și datoriile curente sau totale).

Indicatorii de solvabilitate reflectă abilitatea companiilor de a-și onora la scadență datoriile pe termen lung. Se include aici *rata de îndatorare* (capacitatea firmei de a-și finanța activitatea prin intermediul surselor proprii sau atrase) și *rata de acoperire a dobânzilor* (măsura în care veniturile pot să scadă, fără ca această scădere să determine probleme financiare pentru firmă, ca urmare a incapacității de a-și onora dobânzile).

Alături de indicatorii prezentați anterior, există o serie de indicatori ai burselor de valori care se bazează pe combinarea informațiilor contabile cu anumite elemente din cadrul piețelor de capital, și care furnizează informații concludente pentru investitorii interesați de performanțele companiilor. În această categorie de indicatori sunt cuprinși:

bilanțiere în care să fie reflectate resursele interne create de firmă (experiența angajaților), imposibilitatea relevării prin intermediul conturilor anuale a influenței unor factori nemonetari asupra activității firmei.

Toate aceste inconveniente și limite ale bilanțului contabil ar putea fi înlăturate prin ajustarea periodică a informațiilor contabile, care să permită o mai bună reflectare a realității, sau prin adoptarea normelor contabile internaționale, care fac posibilă compararea între diferitele țări.

Cercetători precum Lee și Tweedie, Arnold și Moizer, Day au ajuns la concluzia că în evaluarea capitalului firmei cea mai importantă sursă de informație o constituie conturile anuale. Studiile recente întreprinse de Gniewosz, Breton și Taffler arată că cea mai importantă sursă de informații pentru participanții pe piețele de capital o reprezintă contractele încheiate de firme și vizitele la sediul acestora.

În concluzia studiului întreprins de Day, în 1986, se evidențiază semnificația documentelor de sinteză contabilă în evaluarea companiilor. În adoptarea deciziilor cu caracter investițional, contul de profit și pierdere este considerat cel mai important document, utilitatea cea mai mare având-o datele referitoare la dividendele și profitabilitatea companiei.

Nu există o unanimitate de păreri referitoare la utilitatea informațiilor contabile în cadrul piețelor de capital.

În ultima perioadă, s-a constatat modificarea obiectivului contabilității, informațiile fiind prezentate cu precădere investitorilor, în special acționarilor, și nu managerilor și creditorilor.

Printre **elementele conceptuale nou apărute** amintim: creșterea importanței contului de profit și pierdere, ca urmare a extinderii și diversificării marilor corporații în paralel cu dezvoltarea metodologiilor și tehnicilor contabile, nevoia de aderare a bilanțului contabil la principiul permanenței metodelor, necesitatea unor conturi anuale complete, care să cuprindă informații financiare relevante.

Cercetările contabile întreprinse în anii '70 – '80, al căror scop a fost studierea în profunzime a naturii informațiilor contabile, testarea teoriilor existente și elaborarea altora noi, au fost îndreptate cu precădere către: influența informațiilor contabile în procesul individual de adoptare a deciziilor, consecințele de natură diferită (economică, politică) ale aplicării standardelor contabile, impactul schimbărilor economico-sociale în cadrul teoriei și practicii contabile.

NICOLAE IORGA

Să ne plecăm frunțile în memoria acestui român de geniu

(Continuare din pag.1)

După cum este bine cunoscut, N.Iorga a fost unul dintre făuritorii României Întregite, sau a României Mari, cum i se spunea pentru a marca momentul 1918, când la vechiul Regat s-au alăturat Basarabia, Bucovina și Transilvania. Profesorul a avut fericirea de a prezida ședința Adunării Deputaților din 29 decembrie 1919, când s-au votat legile de ratificare a actelor de Unire. A militat apoi, în toată perioada interbelică, pentru consolidarea României, împotriva forțelor revizioniste și revanșarde. Una dintre cărțile sale se intitula sugestiv: „*În lupta cu absurdul revizionism maghiar*”. În multe articole și discursuri a luat atitudine împotriva politicii agresive de revanșă promovată de Adolf Hitler, dictatorul Germaniei. În martie 1935, N.Iorga a refuzat să participe la recepția oficială dată de Legația Germaniei la București, afirmând că, fiind unul care „este legat de libertatea de gândire, căpătâș prin atâtea secole de luptă”, nu putea accepta dictatura lui Hitler. Evident, Berlinul nu a uitat niciodată un asemenea afront și l-a înscris pe „lista neagră”.

N.Iorga a luat atitudine energică împotriva lui Corneliu Zelea Codreanu, care preconiza lichidarea regimului democratic din România și instaurarea unui regim totalitar. Aflându-se la guvern, Iorga a stăruit pentru dizolvarea Mișcării Legionare (Garda de Fier), în martie 1932, fapt ce i-a atras ura membrilor acestei organizații.

Amenințat cu moartea în repetate rânduri, N.Iorga nu a renunțat la poziția sa. La 26 martie 1938, când Corneliu Z.Codreanu i-a adresat o scrisoare prin care-l acuza de „necinste sufletească”, profesorul s-a adresat justiției. A fost un act sugerat de ministrul de interne Armand Călinescu și poate chiar de regele Carol al II-lea, aflați în mare rivalitate politică cu Codreanu. Savantul și-a dat seama că intrase pe un teren minat, astfel că la 17 aprilie a cerut încetarea acțiunii justiției, deoarece acuzatul „nu-și dă seama de faptele sale”. Dar procesul și-a urmat cursul, iar în ziua de 19 aprilie căpitanul a fost condamnat la 6 luni închisoare. Apoi, în mai 1938, i-a fost intentat un nou proces, de această dată deoarece „complota împotriva siguranței statului”, în urma căruia a primit 10 ani muncă silnică.

În noaptea de 29/30 noiembrie 1938, Codreanu a fost asasinat din ordinul lui Călinescu, principalul stâlp de susținere a regimului autoritar al lui Carol al II-lea. Replica a venit după un an, la 21 septembrie, 1939 când legionarii l-au asasinat pe primul ministru Armand Călinescu. La 6 septembrie 1940, Carol al II-lea a fost obligat să abdice și a scăpat ca prin minune de atentatul pus la cale de legionari, care au tras cu mitraliera asupra trenului cu care fostul suveran părăsea România.

Generalul Ion Antonescu, devenind Conducătorul Statului, a format la 14 septembrie un guvern bazat pe Mișcarea Legionară. Presa noului regim a declanșat o campanie extrem de violentă împotriva lui N.Iorga și a tuturor celor care, de-a

lungul anilor, au luat atitudine împotriva legionarilor și, mai ales, a lui Codreanu. Eliminat din Universitate la 9 octombrie, sub motiv că depășise vârsta pensionării, profesorul s-a retras la Vălenii de Munte și apoi la Sinaia, hotărât să scrie o operă nepereche: „*Istoriologia umană*”. Era și a rămas cel mai vast proiect conceput vreodată de o minte omenească. N-a apucat însă decât să-i schițeze planul, deoarece a fost ridicat de la masa de lucru de o echipă de legionari și împușcat în preajma localității Strejnic de lângă Ploiești.

În afară de comunicatul Consiliului de Miniștri, presa – aflată sub o drastică cenzură legionară – nu a publicat nici un cuvânt despre marele dispărut. Dar teribila veste a făcut rapid înconjurul globului. În timp ce rectorul legionar P.P.Panaiteșcu a refuzat să accepte

arborarea drapelului în bernă pe clădirea Universității din București, un număr de 47 universități și instituții superioare de învățământ și cultură din întreaga lume și-au plecat steagurile în memoria lui N.Iorga.

Personalitate proteică, N.Iorga și-a depășit cu mult epoca în care a trăit. Fire vulcanică, savantul a fost admirat de cei care l-au înțeles și a fost urât de pigmei. Și-a iubit cu fervoare patria, dar nu a trecut cu vederea nimicinia unora dintre compatrioții săi. A fost cel mai universalist istoric român, fiind ales vicepreședinte al Comitetului Internațional al Istoricilor, dar s-a considerat, întotdeauna, profesor și nu „bătrân al nației sale”. A fost un om între oameni și mai mult decât atât. Să ne plecăm frunțile în memoria acestui român de geniu, trecut la cele veșnice acum 63 de ani.

ÎN LOC DE TESTAMENT

BRAD BĂTRÂN

A fost tăiat un brad bătrân
Fiindcă făcea prea multă umbră
Și-atuncea, din pădurea umbră
Se auzi un glas păgân:
O, voi, ce-n soare cald trăiți
Și ați răpus strămoșul nostru
Să nu vă strice rostul vostru
De ce sunteți așa grăbiți?
În anii mulți cât el a fost
De-a lungul ceasurilor grele
Sub paza crengilor rebele
Mulți au aflat un adăpost.
Moșneagul, stând pe culme drept,
A fost la drum o călăuză
Și-n vremea aspră și ursuză
El cu furtunile-a dat piept.
Folos aduse cât fu viu
Și mort acuma, când se duse
Ce alta poate-a vă aduce
Decât doar încă un sicriu?

x
x x

În zilele de crudă foamete
Fiindu-le lehamite
În marginea țării întregi
Au vrut s-ucidă pe moșnegi

Iar ei au zis: Nu fiți păgâni,
Răbdați puțin pe cei bătrâni.
De-a lungul căii morților
Ei sunt în pragul porților.

Nicolae IORGA

(Versuri scrise de N. IORGA cu o zi înainte de a fi asasinat, noiembrie 1940)

Masteratul de Psihoterapie analitică a fost inaugurat prin prelegerea rostită de doamna Annick de Souzenelle la Facultatea de Sociologie — Psihologie

Prof. univ. dr. Mihaela MINULESCU,
decanul Facultății de Sociologie-Psihologie

Prelegerea inaugurală în cadrul Masteratului de Psihoterapie analitică a fost susținută de o personalitate marcantă a Europei contemporane, remarcabil om de știință și eseist, doamna Annick de Souzenelle din Franța.

Spirit liber, matematician și psihoterapeut, un cercetător acerb pe calea *lămuririi* (cu sensul lui C. Noica) multor dintre ne-înțelegerile sau înțelegerile greșite ale unor texte vechi, doamna Annick de Souzenelle este și autoarea unor cărți remarcabile care constituie o veritabilă hermeneutică și sunt deja surse bibliografice pentru studenții și profesorii din România precum: *Simbolismul corpului uman*, 1991, apărută în traducere în 1999; *Egiptul interior sau cele 10 plăgi ale sufletului*, 1991, tradusă în 2000; *Litera, cale a vieții; simbolismul literelor ebraice*, 1993; *Yov pe calea luminii*, 1994, *Alianță a focului: o lectură creștină a textului Genezei*, 1995; *Femininul ființei: pentru a pune capăt părții lui Adam*, 1997; *Oedip interior sau prezența verbului în mitul grec*, 2001, *Manifest pentru o mutație interioară*, 2002.

Prelegerea a avut ca subiect „Dubla identitate a omului” și s-a concentrat pe „vocația omului de a găsi sămânța divină din el și de o valorifica, deoarece, am refuzat această identitate divină, am ucis-o”, iar omul contemporan este la o răscruce, între re-descoperirea ontologicului și căderea definitivă în condiția de obiect. Omul este arhetipal. Într-un univers în care fizica și metafizica sunt aspecte, instanțe ale aceleiași realități, orice ființă vie este o încarnare necesară a arhetipurilor care îi susțin manifestarea specifică. Fiecare organ, structură, funcție sau mecanism nu este decât o manifestare aparentă, în anume plan, a arhetipurilor vitale fundamentale. Ritualurile, miturile, legendele și cărțile sacre ale omenirii vorbesc simbolic de acest adevăr esențial.

Profesoara Annick de Souzenelle reia cărțile tradițional – sacre, limbajele secrete, simbolurile, ritualurile și miturile și ne oferă o nuanțată repunere în ordinea sacră a acestor conținuturi. Să te cunoști pe tine însuși, să știi că există, cum ar spune și Jung, două conștiințe, a sufletului, sinele, și a identității asumate, eul, și să reușești să-ți reiei axa verticală a legături eu – sine, înțelegând că lumea și omul sunt mărturie a infinității posibilităților divine. Omul exterior trăiește azi doar în planul pieței economice, la dispoziția cărmăzilor false ale vieții și rămâne în registrul animal, biologic, privat de conștiința unității. În acest registru carnea și-a pierdut sacralitatea, viața. Omul interior este „piatră”. În ebraică, cuvântul *piatră* semnifică *cel ce este fiu al tatălui* și astfel întemeiază rădăcina comună a tuturor oamenilor, conștiința apartenenței la creator, Unul. Când depășim dialectica bine – rău și avem conștiința ieșirii din tenebre pentru a intra în Lumină, pentru a construi Lumina în interiorul nostru, schimbăm nivelul de conștiință și, plecând simbolic spre cerurile care sunt înăluntrul nostru, construim pământuri noi.

În acest demers spre interior, ne spune autoarea, ne putem vindeca de condiția orizontală, de aripile false care se topecs sub lumina solară. Oedip se mântuie de necunoaștere, de lipsa de conștiință, de blestemul neautenticității, în măsura în care, orbit, rupt de tenebrele aparenței, își găsește lumina interioară.

Ca mesaj spre cei porniți spre studii profunzimilor psihice în căutarea lânii de aur, Annick de Souzenelle încheie: „Ceea ce doresc din suflet este ca studiile dumneavoastră în psihologie să vă dea o mai bună ancorare pentru a putea găsi legătura cu ontologicul”, pentru a deveni conștiinți de sămânța divină din fiecare om, pentru a redeveni „ființe ale luminii”.



Cu prilejul apariției acestei publicații studențești, ne-am adresat lectorului universitar Marin STOIAN, de la Facultatea de Filosofie și Jurnalism, care a răspuns întrebărilor noastre.

• *Apariția în peisajul jurnalismului studențesc a acestei publicații reprezintă un veritabil eveniment universitar. Ce anume rațiuni, didactice și practice, au stat la baza apariției acestei publicații și cum s-a integrat noua activitate în complexul proces de specializare?*

Numind *Atelierul studențesc* un eveniment, adresați realizatorilor lui o laudă pe care, cel puțin parțial, o și merită. Dezirabil ar fi însă, să coborâm evenimentul în viața cotidiană a Facultății de Filosofie și Jurnalism, întrucât existența unui ziar-școală în activitatea unei facultăți de profil, departe de a fi numai o întâmplare fericită, este, mai degrabă, o necesitate.

Pentru că, oricât de frumoasă ar fi teoria presei, și oricât de temeinic ar fi ea însușită, proba ultimă a eficienței procesului de învățământ, a calității acestuia este textul tipărit. Așa că integrarea acestui gen de activitate în procesul de învățământ nu este o problemă, decurgând aproape de sine.

• *De fapt, cuvântul tipărit, cu mirajul său inconfundabil, reprezintă un exercițiu, o modalitate de exprimare a opiniilor, un teritoriu de formare și afirmare în cariera publicistică. Cum au privit studenții șansa de a fi autori ai unor articole, interviuri, reportaje, de a se afirma în paginile laboriosului Atelier studențesc și cum au fost „descoperiți” cei cu reală vocație profesională?*

Pentru studenți, prezența într-o publicație care circulă printre profesorii și colegii lor este atât un semn al certificării opționale pentru profesia aleasă, cât și un spor de responsabilitate, de grijă pentru adevărul și frumusețea textului scris.

Studenții care semnează în acest prim număr al *Atelierului* sunt printre cei mai buni studenți ai fostului an I, iar textele publicate au fost elaborate în seminariile cursului de *Genuri ziaristice*. O atracție irezistibilă a constituit-o, de pildă, evocarea personalității coplesitoare a savantului, cărturarului român, ministru al instrucțiunii timp de aproape un deceniu, care a fost Spiru Haret, al cărui nume îl poartă emblematic universitatea noastră și căruia studentul Mihai Pătrășcanu i-a consacrat un

editorial, riguros documentat. „Luminarea poporului este cea mai înaltă datorie a oamenilor luminați și patrioți” – a spus marele om de știință, care înainte de a se stinge din viață, în 1912, scria: „Plec din viață cu mulțumirea că nu mi-am pierdut vremea și că mi-am îndeplinit datoriile pe cât puteam să le îndeplinesc în împrejurările în care am trăit și în marginea puterilor mele fizice și intelectuale”. Un mesaj tulburător, un îndemn pe care studenții facultății noastre sunt chemați să-l împlinească.

• *Este, într-adevăr, o șansă să te afirmi încă de pe băncile facultății, să participi la anumite evenimente, manifestări, nu doar ca simpli martori, ci cu dorința arzătoare de a le putea relata, a*

dar unitare din perspectivă culturală. În viziunea autoarei acestei mini-cronici „cele trei cărți produc asocierea prielnică dintre literatură, stilistică publicistică, menită parcă să ne ajute la identificarea, la regăsirea, la consolidarea propriei personalități”. Ea își exprimă convingerea că tripla lansare de carte, din Aula Facultății de Filosofie și Jurnalism a beneficiat din plin de receptivitatea studenților participanți la eveniment, având rezonanțe și în rândul celor care n-au avut acest privilegiu.

Să revenim însă la registrul tematic, care s-a structurat pe pagini cu profil diferit – Universitaria, Portret, Spectacol, Reportaj, Civica. Ce anume a predominat în alegerea acestuia?

Atelierul Studențesc

Publicație a studenților Facultății de Filosofie și Jurnalism - Universitatea Spiru Haret (Anul I, 2003)

le face cunoscute opiniei studențești și nu numai, într-o percepție absolut personală. Am în vedere, de pildă, însemnarea studentei Andreea Maria DINESCU, apărută în pagina denumită semnificativ Universitaria, care a participat la tripla lansare de carte prezentată de prof. univ. dr. Ioan N. Roșca, decanul facultății. Autorii, conf. univ. dr. Sultana Craia - „Zaharia Stancu sau aventura memoriei”, conf. univ. dr. Lucian Chișu - „Prejudecata Caracostea” și lector univ. Marin Stoian - „O sută 69 de Piezișuri”. Trei lucrări înscrise în trei arii semantice diferite,



Nu a fost un demers tocmai simplu, având în vedere complexitatea preocupărilor didactice, studențești, precum și spațiul tipografic limitat. Dar ca orice ziar-școală dintr-o facultate de jurnalism, și tematica *Atelierului* este una care acoperă universul vieții studențești și, pentru că ziaristul este, fundamental, un om de cultură, aplecarea spre evenimentul cultural a venit de la sine. Deci, nu întâmplător studenții noștri au consenmat propriile impresii despre controversatul film „Maria Callas reinvie”, consacrat celebrei soprane Maria Callas, o coproducție

europeană, despre filmele „Filantropica”, „Ceilalți sunt infernul” sau despre spectacolul „Oferta de servicii”.

• *Curajul în abordarea unor subiecte de mare actualitate pentru viața studențească transpare din prima pagină, dubla specializare constituind tema convorbirii realizate chiar cu decanul facultății, domnul prof. univ. dr. Ioan N. Roșca.*

În legătură cu dubla specializare, pot să vă spun că tema este de mare actualitate și de larg interes, oferind o alternativă. Și publicarea în paginile *Atelierului studențesc* a celei mai autorizate opinii a fost cu atât mai edificatoare cu cât se manifestau unele tendințe în rândul studenților, mai ales a celor din anul I, de disociere, și nu de complementaritate între cele două specializări – filosofie-jurnalism. Dar cei mai mulți înțeleg importanța ambelor discipline care oferă viitorului absolvent posibilitatea să lucreze, chiar paralel, în domeniile mass-media și învățământ, în cercetare, sau în alte domenii ale culturii, fiecare dintre cele două grupuri de discipline beneficiind de pe urma celuilalt. Pentru că, un jurnalist de valoare trebuie să posede și o cultură teoretică generală solidă, care să-i permită nu numai să înregistrez ca atare anumite evenimente, ci să le perceapă adevăratele dimensiuni, să le interpreteze.

În același plan, al actului de curaj, dar și a celui de autentic profesionalism, s-ar înscrie și articolele intitulate „Corupția, o problemă mondială de interes național” (de Anca MITAN), „Întors pe dos” (de Marius ROȘU), „Fapt divers” (de Catrinel DUMITRAȘ) ș.a.

• *Care au fost primele ecuri, ce concluzii se desprind dintr-o primă evaluare și ce va urma după acest număr de debut?*

Printre profesorii și studenții care au luat cunoștință de apariția *Atelierului*, ecourile sunt extrem de favorabile instituționalizării lui. Ar urma, așadar, să facem din *Atelierul studențesc* un ziar-școală cu o apariție periodică, scop în care urmează să constituim o redacție, să stabilim modalitățile de lucru și să trecem la treabă.

• *Vă dorim, în continuare, mult succes !*

Adela DEAC

• Permanențe românești • Permanențe românești • Permanențe românești

Nichita Stănescu:

„Culoarea cea mai scumpă inimii mele este culoarea limbii române”

Prof.univ.dr. Ion Dodu BĂLAN

Plecat dintre noi în eternitate, la 13 decembrie 1983, scriitor de notorietate, Nichita Stănescu, care se născuse la 31 martie 1933, a lăsat literaturii române volume precum: *Sensul iubirii* (1960), *O viziune a sentimentelor* (1964), *Dreptul la timp* (1965), *11 elegii* (1966), *Roșu vertical* (1967), *Alfa* (1967), *Oul și sfera* (1967), *Laus Ptolemaei* (1968), *Necuvintele* (1969), *Un pământ numit România* (1969), *Măreția frigului* (1972), *Clar de inimă* (1973), *Poetica magna* (1978), *Operele imperfecte* (1979). Nichita e un poet al cuvântului și necuvântului, al meditației, al ideilor, al pasiunii, al sentimentelor surprinse în geneza lor tainică, un poet care construiește plastic într-un spațiu spiralat, de abstracțiuni. Cuvintele iau câte o dată la el forma surprinzătoare a necuvintelor, cum se și intitulează unul din volume. Unii exegeți socotesc, poate prea sever, că îl pândește însă o anume steriotipie, ca și pe Marin Sorescu. Viața, evoluția acestor poeți i-au contrazis.

Pe marele poet de mai târziu, pe studentul în filologie, Nichita Hristea N. Stănescu, de la Ploiești, l-am cunoscut prin 1952.

Un an blestemat pentru câțiva studenți, buni prieteni, care au avut parte, ca și mine, de o excludere din UTM pentru „rătăcire ideologică”, pentru citirea și susținerea „poeziei putrefacției” a lui Tudor Arghezi și a „liricii mistice” a lui Lucian Blaga și a celei „naționale” a lui Goga.

Într-o asemenea atmosferă, cu un suflet rănit și înspăimântat de amenințări, am citit primele poezii ale lui Nichita, pe care, ulterior, în 1953/54, pe când eram redactor la *Viața Românească*, le-am citit împreună cu altele.

Nichita venea cu îndrăzneală împotriva unui curent liric fad, fățarnic, proletcultist și slugarnic față de modelele dogmatice ale unui infructuos realism socialist. Împotriva limbajului poetic, de iască și de călți, fără nici o rezonanță în sufletul cititorilor, Nichita venea ca un liric și cugetător original, îndrăzneț, care presupunea „despărțirea insului de propria vorbire”, o rupere de banalități, de falsități, de truisme și lene de gândire. Astfel vorbirea din cântecul său a devenit cu totul altceva decât lirica oficială.

În anii studenției, având faima de mare versificator, Nichita scria *Argoticele*, niște cântece de lume ploestiene ce aminteau de „Un baroc de mahala”. Pe când alți poeți cântau, în tonuri false, minierii din Maramureș și eroismul lui Lazăr de la Rusca și se înălțau epopei Doncăi, se înfierau patronii și chiaburii fioroși, se elogiau în poeme lungi cât șoselele naționale, cotropitorii, are loc adevăratul debut al lui Nichita Stănescu, cu poezii pe teme antifasciste, cu imnuri închinată păcii, cu versuri umaniste, care determină un reveriment în peisajul liricii românești.

A fost un debut care a echivalat cu o consacrare.

Mai aveam un poet autentic, născut, iar nu făcut, și mai aveam o Poezie adevărată, care mergea la inima omului, plictisit de șabloane și lozinci.

Mai aveam un cântăreț-gânditor care va deveni în curând un poet național prin volumele sale de poezii, la care se adaugă: *Măreția frigului* – romanul unui sentiment, *Poetica magna* (1978), *Respirări* (1982) – (volum de esuri cu portrete de prieteni și proze poematice, care marchează evoluția gândirii sale teoretice). Activitatea lui literară atât de diversă și de bogată, cu realizări antologice, e curmată de moartea poetului, la Spitalul de Urgență, survenită în ziua de 13 decembrie 1983. Nichita a plătit viața de boem cu o moarte prețimiprie!

Câtă profeție dureroasă în versurile poetului: „Anul care urmează să vină nu mai vine și nu va mai veni niciodată”. Pentru Nichita, pentru opera sa, a venit însă viitorul, eternitatea gloriei care nu moare niciodată, de nici o boală.

Poezia lui, cu fiecare volum, reprezintă trepte spre cunoașterea de sine a poetului și a omului, în genere, spre evidențierea tot mai puternică, mai originală și mai expresivă a solidarității umane și de neam, a legăturii indestructibile cu patria spirituală, *limba română*, prin intermediul căreia el reușește să extindă aria semantică a unui cuvânt, realizând o comunicare liberă, originală, într-o formulă artistică lapidară, creând o manieră care devine stil stănescian, îndrăgii în chip iconodul de unii, contestat iconoclast, de alții.

Nimic nu-l poate izgoni, însă din Pantheonul literaturii române și universale.

Prin linia sa originală, absolut insolită, fiind să descifreze enigmele existențiale ale ființei printr-un limbaj poetic inedit și o sintaxă complexă, tipic stănesciană, poetul Nichita Stănescu a ajuns cetățean al Republicii Universale a Literelor, tocmai pentru că a fost Un cetățean loial al patriei sale: „Sunt fericit că sunt cetățean al României”.

El a intrat în Eternitatea gloriei literare, fiind tradus în numeroase limbi, figurând, din 1981, în *Petit Larousse illustré*, obținând, în 1982, marele premiu „Cununa de aur” la Festivalul internațional de poezie de la Struga. El a învins efemeritatea și vremelnicia, tocmai fiindcă a fost *Un Om al vremii sale*. A gândit, a simțit, a iubit și a urât în graiul Mioriței, pe care și-a pus pecetea surprinzătoare sa originalitate. „Toate acestea – mărturisese el – le gândesc și le formulez în minuțuna limbă română”, deoarece, adăuga cel ce susținea că „suntem ceea ce iubim”, „culoarea cea mai scumpă inimii mele este culoarea limbii române”.

El a inventat o poetică nouă, fiind organic legat de marile tradiții ale liricii românești. A inovat, nu împotriva tradiției, ci în și din interiorul ei. Deoarece el a cinstit, ca puținii alții, patria limbii române, Omenia românească, Frumosul și Adevărul, „răsu-plănsu” ca un atribut specific al spiritualității noastre. Inovator în gândirea și expresia poetică, el n-a fost un ingrat iconoclast. Dimpotrivă, a venerat înaintașii și și-a iubit contemporanii și Patria Eternă.

Disprețuitor al arivismului, al posturilor administrative, trambuline pentru saltul talentelor mărunte, Nichita a trăit într-o nobilă boemă eminesciană, care i-a dat independență și măreție de Poet național.

În curgerea vremii, ce ne marchează istoria, el a întruchipat eternitatea unei clipe în care ne-a conturat portretul nostru etnopsihologic. El a inventat hemografia, scriind „cu sine însuși” – ca să-l parafrăzăm – povestea chinuitoare a Omului, povestea eroică a neamului nostru.

Nichita Stănescu (1933-1983)

Nichita Stănescu se naște la Ploiești, la 31 martie 1933, „dintr-un țăran român venit la oraș și dintr-o rusoaică” (după afirmațiile poetului). Urmează liceul, „Sf. Petru și Pavel” în orașul natal, iar studiile superioare le face la Facultatea de Filologie a Universității din București. În anul în care a absolvit facultatea (1957), viitorul poet debutează la „Tribună”. Lucrează ca redactor la „Gazeta literară”, la „România liberă” și ca redactor șef adjunct la „Luceafărul”. A primit multe premii pentru poezie, între care Premiul Herder, în 1975. Moare la 13 decembrie 1983.

Volumele au apărut în următoarea ordine: *Sensul iubirii*, E.S.P.L.A., 1960, *O viziune a sentimentelor*, E.P.L., 1964, *Dreptul la timp*; Editura Tineretului, 1965, *11 elegii*, Editura Tineretului, 1966, *Roșu vertical*, Editura Militară, 1967, *Alfa*, Editura Tineretului, 1967, *Oul și sfera*, E.P.L., 1967, *Laus Ptolemaei*, Editura Tineretului, 1968, *Un pământ numit România*, Editura Militară, 1969, *Necuvintele*, Editura Tineretului, 1969, *În dulcele stil clasic*, Eminescu, 1970, *Poezii* (col. *Cele mai frumoase poezii*), Albatros, 1970, *Belgradul în cinci prieteni*, Dacia 1972, *Măreția frigului*, *Romanul unui sentiment*, Junimea, 1972, *Cartea de recitare*, Cartea Românească, 1972, *Clar de inimă*, *Versuri de dragoste*, Junimea, 1973, *Operele imperfecte*, Albatros, 1974, *Starea poeziei*, Minerva, 1975, *Poetica Magna*, Junimea, 1978, *Cartea de citire, carte de iubire* (în colaborare cu Gh. Tomozei), Facla, 1980, *Noduri și semne*, Cartea Românească, 1982, *Respirări*, Sport-Turism, 1982, *Strigarea numelui* (ediție bilingvă româno-sârbă), Facla, 1983, *Amintiri în prezent*, selecție de texte de Gh. Tomozei, Sport-Turism, 1985, *Ordinea cuvintelor*, vol. 1-2, Cartea Românească, 1985, *Fiziologia poeziei* (proză și versuri 1957-1983), ediție îngrijită de Alexandru Condeescu cu acordul autorului, Editura Eminescu, 1990, *Argotice*, Românil, 1992.

Ioan Alexandru

Lumină lină

Lumină lină lini lumini
Răsar din codri mari de crini
Lumină lină cuib de ceață
Scorburi cu miere milenară
De dincolo de lumi venind
Și niciodată poposind
Un răsărit ce nu se mai termină
Lină lumină din lumină lină.

Cine te-așteaptă te iubește
Iubindu-te nădăjduiește
Că într-o zi lumină lină
Vei răsări la noi deplină
Cine primește să te creadă
Trei oameni vor veni să-l vadă.

Lumină lină lini lumini
Răsar din codri mari de crini

E-atâta noapte și uitare
Și luminile-au pierit în zare
Au mai rămas din veghea lor
Luminile luminilor.

Lumină lină lini lumini
Înstrăinându-i pe străini
Lumină lină, nuntă leac
Tămăduind veac după veac.

Cel întristat și sărăcit
Cel plâns și cel nedreptățit
Și pelerinul însetat
În vatra ta au înnoptat.
Lumină lină leac divin
Încununându-l pe străin
Deasupra stinsului pământ
Lumină lină logos sfânt.

„Ioan Alexandru este poate cel mai mare poet imnic din întreaga istorie a literaturii noastre, orice vers al volumului – ca și cele ale Imnelor anterioare – cuprinde o semnificație în formă parabolică, mereu dirijată ascendent, până la suprema asumare a Logosului”

Edgar PAPU

IOAN ALEXANDRU (Ion Șandor) s-a născut la 25 decembrie 1941, în comuna Topa Mică, județul Cluj, din părinți țărani. Studii la Liceul „Gheorghe Barițiu” din Cluj. Facultatea de Filologie (1963-1964 la Cluj, apoi 1964-1968, la București). Bursier al Fundației Humboldt, studiază în Germania (1968-1972). Doctor în litere (1973). Debut poetic în „Tribuna” (1960); debut editorial cu volumul „Cum să vă spun” (1964). Urmează: „Viața deocamdată” (1965), „Infernul discutabil” (1966), „Vină” (1968), „Vămile pustiei” (1969), „Poeme” (1970), „Imnele bucuriei” (1973), „Imne” (1975), „Imnele Transilvaniei” (1976) ș.a. Traduceri din Rilke, Pindar, „Cântarea Cântărilor”. Premiul Uniunii Scriitorilor (1965) și al Asociației Scriitorilor din București (1981). Premiul și medalia de aur ale marii organizații japoneze *Soka Gakkai*, acordate pentru prima dată unui poet (1987).

Un strigăt pur și nealterat

Are ceva din sfiala monahilor îndrăgostiți de litera stearsă a psaltirelor îngălbenite și arse de vreme. Fragil și melancolic ca un mestecăan, are vorba sfătoasă și dulce ca a țăranilor bătrâni. Surăsul lui e garda unei timidități meditative.

L-am văzut într-o dimineață traversând parcul din fața Casei Scânteii, abătându-se de la aleea pietruită, călcând îndesat și gânditor cu mâinile la spate peste iarba umezită de rouă, ca un țăran ieșit în livadă.

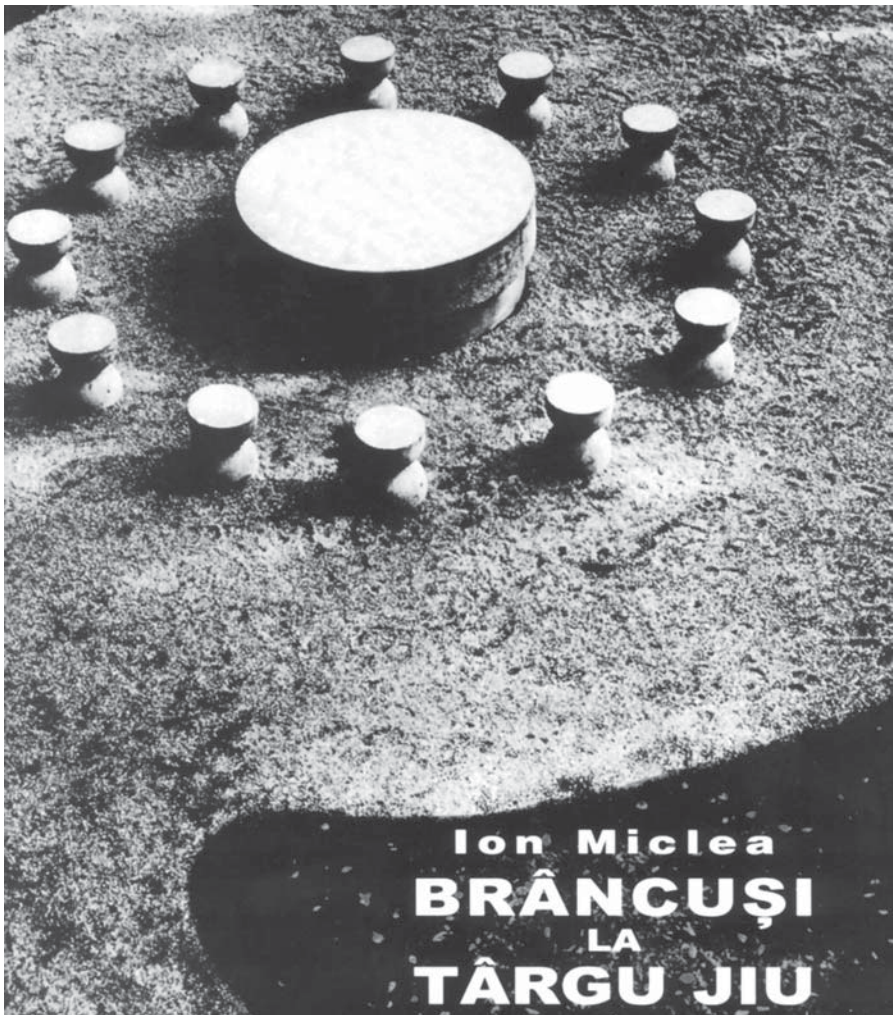
Poezia lui ca un strigăt pur și nealterat e în același timp profundă și directă, o metaforă hrănindu-se din istoria zbuciumată a neamului și înălțându-se arzând pe dogoarea ei nestinsă. Poetizează istoria și o ridică la

rangul de imn grav, făcând din ea o religie a ființei noastre naționale.

Ne întâlnim destul de des și de fiecare dată mă salută primul cu bucurie și uimire copilărească, ridicându-și pălăria cu boruri largi, oprindu-se o clipă așa cum fac sătenii când se întâlnesc pe uliță.

Cărturar distins, vorbitor de limbi de mult uitate, acest poet cu față de adolescent mă intrigă și mă uimește deopotrivă. Niciodată n-am văzut un cărturar care să-și poarte cu atâta dezinvoltură în gesturi, în sfiei, în vorba nealterată stema lui de țăran. Poetul acesta suav și sfios ca un mestecăan se numește Ioan Alexandru.

Mircea MICU



Opera părintelui sculpturii moderne în viziunea unui mare artist al imaginii

Ion Miclea a ascultat îndemnul lui Brâncuși: el s-a uitat îndelung și la operele marelui artist aflate în Muzeul parizian de Artă Modernă, și la cele de la Târgu Jiu, și *le-a văzut* sensurile interioare care modelează formele. A înțeles, astfel, de ce creația brâncușiană a fost definită deopotrivă ca poartă prin care sculptura modernă a lumii a intrat într-o epocă nouă a complicatei ei istorii, și ca revelație a valorilor tainice ale artei arhaice. A înțeles că, într-un context cultural în care multe curente artistice insistau asupra efemerului și fragilului, era firesc ca febrila nevoie a certitudinilor să conducă arta lui Brâncuși și a altor fondatori de tradiție spre acele forme care își dobândiseră statutul într-o confruntare ce a durat secole de-a rândul. Că întoarcerea spre structurile străvechi nu înseamnă neapărat un exotism determinat de dorința de originalitate cu orice preț.

Dan GRIGORESCU

Albumul *Brâncuși la Târgu Jiu*, semnat de **Ion Miclea**, artist al imaginii, autor al multor albume, autentice opere de artă fotografică, a apărut postum la Editura **Gramar** și a fost recent lansat la Târgul *Gaudeamus* – carte de învâțătură.



Filme la tvRM



Joi, 18 decembrie 2003, ora 19.00

NIJINSKI, MARIONETA DOMNULUI

Regizor: Philippe Valois
Dansatori: Eric Vu An, Christine Citti, Jacques Verzier, Georges Montillier, Reginard Huguenin.

Reprezențațiile lui Nijinski au un loc aparte în istoria dansului. Dar în spatele acestei păsări de vis de o rară eleganță, își ducea viața un alt Nijinski, care în final și-a pierdut mințile, plonjând în misticism.

Maniera lui Philippe Valois de a prezenta viața lui Nijinski este una cu totul aparte.

Închis în cușca sa de „bolnav mintal”, în care este prizonier de la vârsta de 30 de ani, Nijinski își re trăiește viața. În costume și decoruri inspirate de operele lui Klint, Soutine, Kustodiev, Chagall, Van Gogh, „marioneta domnului”, joacă într-un spectacol baroc – reflecție a nebuniei lui.

Sâmbătă, 20 decembrie 2003, orele 21.00

ADELA

O producție a Casei de Filme 5, România Film, regia Mircea Veroiu.

Ecranizare a romanului cu același titlu de Garabet Ibrăileanu, în viziunea de veritabilă virtuozitate plastică a „poetului imaginii” care a fost regizorul Mircea Veroiu. În acest film, el conduce cu mână sigură o distribuție din care se detașează Valeria Seciu, George Motoi, Marina Procopie, Ștefan Sileanu și Adrian Pintea.

Duminică, 21 decembrie 2003, ora 21.00

ARSENE LUPIN: Agenția Barnett

– Episodul 5 –

Regia: Jean-Luis Colmant
Actori: Georges Descrieres, Jacques Balutin, Michele Bardollet, Teddy Bilis.

Detectivul Jim Barnett, nimeni altul decât Arsene Lupin, va colabora cu inspectorul Bechoux pentru a da de urma comorii regelui Dagobert, care a fost furată din biserica Sainte Heloise, o dată cu titlurile de rentă ale bancherului Gassire, numai că, nici de data aceasta, lucrurile nu sunt chiar așa de simple precum par.

Sâmbătă, 27 decembrie 2003, orele 20:00

MUȘCHETARUL ROMÂN

Producție a Casei de Filme 5 – România film, regia Gheorghe Vitanidis.

Film de „capă și spadă”, a cărui acțiune foarte dinamică – plasată în epoca lui Dimitrie Cantemir – îi dă posibilitatea popularului actor Iurie Darie să demonstreze că nu este cu nimic mai prejos decât confrăii săi europeni în mânăuirea sabiei și în charisma ipostazei de cavaler medieval. El strălucește în mijlocul unei distribuții prestigioase, cuprinzând, printre alții, pe Alexandru Repan, Ioana Bulcă, George Constantin, Victor Rebengiuc, Ilarion Ciobanu, Amza Pellea, Irina Gărdescu.

Joi, 1 ianuarie 2004, orele 20:00

ACTORUL ȘI SĂLBATICII

Producție a Casei de Filme 5 – România film, regia Manole Marcus, scenariul Titus Popovici.

O impresionantă concentrare de forțe actricești, printre care Ovidiu Iuliu Moldovan, Marin Moraru, Mircea Albulescu, Mircea Diaconu, Margareta Pogonat, Ion Besoiu etc. realizează unul dintre cele mai reușite „filme spectacol” ale cinematografiei noastre, dar mai ales, un recital actoresc de „zile mari” oferit de neuitatul Toma Caragiu în cel mai reușit rol al impresionantei sale filmografii. Dând viață legendarului personaj al teatrului de revistă Constantin Tănase (în film: Caratase), Caragiu își dă măsura geniului său artistic, atât în scenele de savuroasă comedie, cât și în registrul tragic al actorului – cetățean care nu cedează în fața amenințării cu moartea.

Sâmbătă, 3 ianuarie 2004, orele 21:00

CUIBUL DE VIESPI

Producția România film; regia și scenariul (ecranizare liberă a piesei de teatru „Gaițele” de Alexandru Kirițescu): Horea Popescu.

Savuroasă evocare a protipendadei interbelice dintr-un oraș provincial unde „Clanul Dududleanu” trăiește și își îngroapă morții cu aceeași mentalitate de parvenii, incapabili să înțeleagă și să cultive binele, frumosul, adevăratele valori ale vieții.

O prestigioasă distribuție oferă momente de un comic irezistibil: Tamara Buciceanu, Coca Andronescu, Gheorghe Dinică, Maria Moraru, Ileana Stana Ionescu, Vivian Alivizache, Ovidiu Iuliu Moldovan, Tora Vasilescu, Maria Ploaie, Constantin Diplan etc.

Programul

Televiziunii România de Mâine (tvRM)

LUNI 15 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici
9:50 **Știri tvRM**
10:00 Drept civil (8). *Identificarea persoanei fizice*. Autor: prof.univ.dr. Corneliu Turianu
11:05 Drept internațional public (16). *Mijloace pasnice de rezolvare a diferendelor internaționale*. Autor: prof.univ.dr. Vasile Crețu
12:15 Drept penal (2). *Subramurile dreptului penal*. Autor: prof.univ.dr. Gheorghe Nistoreanu
12:50 Drept roman (5/1). *Persoanele*. Autor: conf.univ.dr. Ștefan Cocos
13:20 Drept roman (5/2). *Persoanele*. Autor: conf.univ.dr. Ștefan Cocos
14:00 **Știri tvRM**
14:10 Drept civil (4). *Contractul de vânzare – cumpărare*. Autor: prof.univ.dr. Corneliu Turianu
15:25 Drept roman (19). *Succesioni*. Autor: conf.univ.dr. Ștefan Cocos
16:00 Preluare **Deutsche Welle**. *Jurnal european*
16:30 **Not yet but soon** (limba engleză pentru începători). Realizator: Doru Enache
17:00 **Marea Britanie azi (I)** (film documentar)
17:30 **Muzică folclorică**. *Vechi melodii populare cu Iulian Mutu, George Teodorescu, Marian Bricia, Maria Șalaru, Marius Măgureanu, Costel Istrate, Maria Dragomiroiu*. Realizator: Theodora Popescu
18:00 **Știri tvRM**
18:05 **Curier juridic: Succesiunea**. Realizator: prof.univ.dr. Corneliu Turianu
18:30 **Actualități**
19:00 **Ora melomanului**. Invitat: Horia Mihail (pian). Emisiune de Dumitru Cucu
20:00 **Dincolo de arenă**. *Despre Universitatea Spiru Haret – Câmpulung Muscel*. Emisiune în direct, de Mugur Popovici
21:00 **Academica: Cultură fără tranziție**. *Producția și distribuția de film în confruntarea cu spectatorii*. Realizator: Ion Bucheru
22:00 **Presa pe diagonală**. Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache
22:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau
23:50 **24 de ore**
00:20 Drept civil (8). *Identificarea persoanei fizice*. Autor: prof.univ.dr. Corneliu Turianu
01:20 Drept penal (2). *Subramurile dreptului penal*. Autor: prof.univ.dr. Gheorghe Nistoreanu (r)
01:50 Drept roman (19). *Succesioni*. Autor: conf.univ.dr. Ștefan Cocos (r)
02:20 **Program muzical nocturn**
02:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau (r)
02:50 Drept roman (5/1). *Persoanele*. Autor: conf.univ.dr. Ștefan Cocos (r)
05:30 Drept roman (5/2). *Persoanele*. Autor: conf.univ.dr. Ștefan Cocos (r)

MARȚI 16 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici
9:50 **Știri tvRM**
10:00 Bazele contabilității (7). *Analiza și funcționarea conturilor*. Autor: lector univ.dr. Marinică Dobrin
10:35 Bazele informaticii (13). *Gestionarul de unități periferice My Computer*. Autor: conf.univ.dr. Daniel Mareș
11:10 Birotică (3). *Prezentarea generală a editorului de texte Word (II)*. Autor: asistent univ.dr. Mihai Gabriel
11:40 Geografia economiei mondiale (1). *Geografia agriculturii mondiale*. Autor: prof.univ.dr. Nicu Aur
12:45 Istoria economică a României (3). *Formarea sistemului de credit*. Autor: conf.univ.dr. Eugen Ghiorghiță
14:00 **Știri tvRM**
14:10 Bazele contabilității (8). *Analiza și funcționarea conturilor*. Autor: lector univ.dr. Marinică Dobrin
14:50 Geografia economiei mondiale (2/1). *Resursele umane ale Terrei*. Autor: prof.univ.dr. Nicu Aur
15:25 Birotică (4). *Elemente de editare a textului și verificare a ortografiei documentelor*. Autor: asistent univ.dr. Mihai Gabriel
16:00 Preluare **Deutsche Welle**. *Arte fără frontiere* – informații și evenimente culturale
16:30 **Repere românești**. Emisiune de Silvia Frimu (r)
17:00 **Anii romantismului** (film documentar)
17:30 **Videoteca muzicii populare**. „Foate verde magheran”. Soliști: Neli Florescu și Ion Ioniță. Realizator: Dumitru Cucu
18:00 **Știri tvRM**
18:05 **Curier juridic: Legea caselor naționalizate**. Realizator: prof.univ.dr. Corneliu Turianu
18:30 **Actualități**
19:00 **Muzeul satului, o inimă în patru anotimpuri** (film documentar)
20:00 **Fairplay**. *Fotbalul românesc în vacanță*. Talk-show pe probleme de actualitate ale sportului. Realizator: Mugur Popovici
21:00 **Academica: Învățământ**. Realizatori: prof.univ.dr. Nicolae Radu și Ilie Ciurescu
22:00 **Presa pe diagonală**. Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache
22:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau
23:50 **24 de ore**
00:20 Geografia economiei mondiale (1). *Geografia agriculturii mondiale*. Autor: prof.univ.dr. Nicu Aur (r)
01:20 Birotică (3). *Prezentarea generală a editorului de texte Word (II)*. Autor: asistent univ.dr. Mihai Gabriel (r)
01:50 Geografia economiei mondiale (2/1). *Resursele umane ale Terrei*. Autor: prof.univ.dr. Nicu Aur (r)
02:20 **Program muzical nocturn**
02:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau (r)
05:00 Istoria economică a României (3). *Formarea sistemului de credit*. Autor: conf.univ.dr. Eugen Ghiorghiță (r)

MIERCURI 17 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici
9:50 **Știri tvRM**
10:00 Psihologie socială (2). *Psihologie socială empirică*. Autor: prof.univ.dr. Nicolae Radu
10:35 Logică generală (2). *Gândirea naturală și calculul secvențial*. Autor: lector univ.dr. Gabriel Iliescu
11:10 Introducere în mass media (2). *Definiții*. Autor: prof.univ.dr. Lucian Chișu
11:40 Informatică pentru sociologie – psihologie (5). *Serii ale unei prognoze. Formule, referințe relative, referințe absolute*. Autor: conf.univ.dr. Constantin Dochitoiu
12:15 Psihologie experimentală (4). *Organizarea experimentului*. Autor: conf.univ.dr. Nicolae Lungu
12:45 Sisteme logice (3/2). *Logica propozițiilor*. Autor: prof.univ.dr. Cornel Popa
13:15 Psihologie judiciară (1). *Sociologia proceselor sociale*. Autor: conf.univ.dr. Tudorel Butoi
14:00 **Știri tvRM**
14:10 Teorii ale presei (6). *Presă și cultură – texte fundamentale*. Autor: prof.univ.dr. Adrian Păunescu
15:35 Informatică pentru sociologie – psihologie (4). *Editare Word*. Autor: lector univ.dr. Cristian Pomohaci
16:00 Preluare **Deutsche Welle**. *Mâine este astăzi – magazin științific*
16:30 **Lumea de mâine**. „100 de ani de zbor”. Realizator: Alexandru Mironov
17:30 **Vorbiți, scrieți românește! Importanța culturii în limba română**. „Cuvinte care și-au schimbat sensul. •Pluralul substantivelor: Emisiune de Valeriu Marinescu
18:00 **Știri tvRM**
18:05 **Curier juridic: Reincredințarea copilului minor**. Realizator: prof.univ.dr. Corneliu Turianu
18:30 **Actualități**
19:00 **Ani de liceu**. *Cu...și despre elevii Liceului „Iulia Hasdeu”*. Realizatori: Alina Motoc și Mugur Popovici
20:00 **Repere românești**. Emisiune de Silvia Frimu
20:30 **Gala muzicii culte**. *Seară de lieduri*. Emisiune de Mihai Darie
21:00 **Academica: România în lume**. Emisiune în direct, de Nicolae Mardari
22:00 **Presa pe diagonală**. Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache
22:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau
23:50 **24 de ore**
00:20 Psihologie socială (2). *Psihologie socială empirică*. Autor: prof.univ.dr. Nicolae Radu (r)
01:05 Logică generală (2). *Gândirea naturală și calculul secvențial*. Autor: lector univ.dr. Gabriel Iliescu (r)
01:40 Introducere în mass media (2). *Definiții*. Autor: prof.univ.dr. Lucian Chișu (r)
02:10 Informatică pentru sociologie – psihologie (4). *Editare Word*. Autor: lector univ.dr. Cristian Pomohaci (r)
02:20 **Program muzical nocturn**
02:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau (r)
05:00 Sisteme logice (3/2). *Logica propozițiilor*. Autor: prof.univ.dr. Cornel Popa (r)
05:30 Psihologie experimentală (4). *Organizarea experimentului*. Autor: conf.univ.dr. Nicolae Lungu (r)

JOI 18 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici
9:50 **Știri tvRM**
10:00 Istoria literaturii române vechi (12). *Dimitrie Cantemir*. Autor: lector univ.dr. Luiza Marinescu
10:30 Teoria literaturii (2). *Limbaajul științific – limbaajul poetic*. Autor: lector univ.dr. Valeriu Marinescu
11:05 Limba latină (12). *Tema prezentului (III)*. Autor: conf.univ.dr. Liviu Franga
11:35 Limba română (8/1). *Normele ortografice și normele ortoepice*. Autor: prof.univ.dr. Ion Toma
12:15 Limba spaniolă (curs practic) (4). *Sintaxa limbii spaniole*. Autor: conf.univ.dr. Ileana Scipione
12:35 Istorie și civilizație franceză (7). *Secolul XX*. Autor: lector univ.dr. Liana Repețeanu
13:20 Limba franceză (curs practic) (5). Autor: asistent drd. Mariela Constantinescu
14:00 **Știri tvRM**
14:10 Istoria limbii române (1). *Substratul traco – dac al limbii române*. Autor: prof.univ.dr. Grigore Brâncuș
16:00 Preluare **Deutsche Welle**. *Mâine este astăzi – magazin științific*
16:30 **Economia pentru toți**. *Promovarea afacerilor prin târguri și expoziții*. Emisiune de conf.univ.dr. Mariana Baicu
17:30 **Întâlnire cu folclorul**. *De pe plai moldovenesc. Soliști: Ionel Aghiniță, Elena Chiriac, Ștefan Deaconița, Maria Costioia, Pamfil Roată, grupul vocal „Dumbrava”*. Emisiune de Theodora Popescu
18:00 **Știri tvRM**
18:05 **Curier juridic: Succesiunea și acceptarea**. Realizator: prof.univ.dr. Corneliu Turianu
18:30 **Actualități**
19:00 **Film documentar cinematografic**. *Nijinsky – marioneta Domnului* (Franța)
20:00 **Arhitectura Marii Britanii** (film documentar)
21:00 **Academica: România și dezvoltarea durabilă**. Realizator: conf.univ.dr. Eugen Ghiorghiță
22:00 **Presa pe diagonală**. Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache

22:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau
23:50 **24 de ore**
00:20 Istorie și civilizație franceză (7). *Secolul XX*. Autor: lector univ.dr. Liana Repețeanu (r)
01:10 Limba română (8/1). *Normele ortografice și normele ortoepice*. Autor: prof.univ.dr. Ion Toma (r)
01:45 Limba spaniolă (curs practic) (4). *Sintaxa limbii spaniole*. Autor: conf.univ.dr. Ileana Scipione (r)
02:05 Istoria literaturii române vechi (12). *Dimitrie Cantemir*. Autor: lector univ.dr. Luiza Marinescu (r)
02:20 **Program muzical nocturn**
02:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau (r)
05:00 Teoria literaturii (2). *Limbaajul științific – limbaajul poetic*. Autor: lector univ.dr. Valeriu Marinescu (r)
05:35 Limba latină (12). *Tema prezentului (III)*. Autor: conf.univ.dr. Liviu Franga (r)

VINERI 19 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici
9:50 **Știri tvRM**
10:00 Cultură și civilizație europeană (2/1). *Sfârșitul civilizației antice și începutul creștinismului*. Autor: prof.univ.dr. Răzvan Theodorescu
10:35 Introducere în știința politicii (2/1). *Partidele politice*. Autor: prof.univ.dr. Mihai Oznun
11:10 Bazele informaticii (4). *Sistemul de operare DOS*. Autor: lector univ.dr. Silviu Bărză
11:45 Economia internațională ca știință economică (2). *Tipologia economiilor naționale*. Autor: asistent univ.dr. Gabriela Ungureanu
12:05 Introducere în marketing (2). *Conținutul și funcțiile marketingului*. Autor: asistent univ.dr. Ioana Andrieș
12:45 Psihologia educației (10). *Procesuldidactica actului de învățare*. Autor: lector univ.dr. Cristea Gabriela Cătălin
13:20 Hidrologie (2). *Circulul apei în natură*. Autor: prof.univ.dr. Ion Zăvoianu
14:00 **Știri tvRM**
14:10 Istoria medie a românilor (4). *Autohtoni și migratori*. Autor: conf.univ.dr. Mihail Andreescu
14:40 Istoria medie europeană (7). *Biserica în Evul Mediu*. Autor: lector univ.dr. Ecaterina Lung
15:15 Istorie antică a românilor (1). *Epoca mijlocie a pietrei sau mezoliticul*. Autor: lector univ.dr. Vasile Dupoi
16:00 Preluare **Deutsche Welle**. *Arte fără frontiere – magazin cultural*
16:30 **Forum IT**. *Tele – student în mileniul III*. Emisiune în direct de Cătălin Grosu
17:30 **Întâlnire cu folclorul**. *Interpreți: Radu Hoară, Angela Călin, Nelu Zidaru, Angela Bălașa, Ion Cornea, Stelian Apostol*. Emisiune de Theodora Popescu
18:00 **Știri tvRM**
18:05 **Preț pentru sănătatea ta**. *La sfat cu medicul*. *Balneologie*. Emisiune de Gavrilă Iano
18:30 **Actualități**
19:00 **Dialog juridic**. *Libertatea și limitele presei*. Emisiune de Corneliu Turianu
20:00 **Viața de student în campusul Universității Spiru Haret – Facultatea de Filosofie și Jurnalism**. Emisiune de Alina Motoc și Mugur Popovici
21:00 **Academica**. *Poluarea și protecția mediului*. Emisiune de Constantin Pintilie
22:00 **Presa pe diagonală**. Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache
22:30 **Îți mai aduci aminte, doamnă?** *Cântece de petrecere și române cu Elena Măgureanu, Aneta Stan, Gheorghe Sărac, Gheorghe Turda*. Emisiune de Ionela Prodan (r)
23:30 **Artă naivă** (film documentar)
23:50 **24 de ore**
00:20 Cultură și civilizație europeană (2/1). *Sfârșitul civilizației antice și începutul creștinismului*. Autor: prof.univ.dr. Răzvan Theodorescu (r)
00:50 Introducere în știința politicii (2/1). *Partidele politice*. Autor: prof.univ.dr. Mihai Oznun (r)
00:25 Bazele informaticii (4). *Sistemul de operare DOS*. Autor: lector univ.dr. Silviu Bărză (r)
00:55 Economia internațională ca știință economică (2). *Tipologia economiilor naționale*. Autor: asistent univ.dr. Gabriela Ungureanu (r)
02:20 **Program muzical nocturn**
05:00 Istoria medie a românilor (4). *Autohtoni și migratori*. Autor: conf.univ.dr. Mihail Andreescu (r)
05:30 Istoria medie europeană (7). *Biserica în Evul Mediu*. Autor: lector univ.dr. Ecaterina Lung (r)

SÂMBĂȚĂ 20 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici
10:00 **Vorbiți, scrieți românește! Importanța culturii în limba română**. „Cuvinte care și-au schimbat sensul. •Pluralul substantivelor: Emisiune de Valeriu Marinescu (r)
10:30 **De pe plaiuri românești**. *Muzică populară cu interpretii: Ileana Melian, Nicolae – Mihai Gruia, Maria Ghinea, Vasile Petrușcu, Elena Pădure*. Realizator: Theodora Popescu
11:00 **Scoala de sâmbătă**. *Centre de...sănătate*. Emisiune de Cătălin Grosu
12:00 **Agricultura, încotro?** *Creșterea porcilor*. Emisiune în direct, de prof.univ.dr. Constantin Pintilie
13:00 **Lumea de mâine**. „100 de ani de zbor”. Realizator: Alexandru Mironov (r)
14:00 **Cinepanorama**. Emisiune de Eugen Atanasiu
15:00 **Societate și cultură**. *Invitată: Georgeta Filitti, președinte - Fundația „Brătianu”*. Realizator: Valeriu Răpeanu
16:00 **Caleidoscop**. Emisiune de Ion Bucheru
17:00 **Trăiește-ți arta!** *Despre sărbătorile de iarnă*. Invitați: Răzvan Bucuroiu, redactor șef – „Lumea credinței”, Răzvan Codrescu, redactor – „Lumea credinței”. Emisiune de Marina Roman – Boiangiu
18:00 **Știri tvRM**
18:05 **Preț pentru sănătatea ta**. *La sfat cu medicul*. Emisiune de Gavrilă Iano
18:30 **Actualități**
19:00 **O melodie pentru fiecare**. *Mosaic muzical cu Ioan Cercel, Valentina Oprina, Vasile Grăjdin, Petre Săbădeanu*. Emisiune de Dumitru Cucu
19:30 **Erupție vulcanică în finiturile polare** (film documentar)
20:00 **Gala muzicii culte**. *Muzică de cameră*. Emisiune de Mihai Darie
21:00 **Film artistic românesc**. *Adela – prefață cu George Motoi (în dialog cu Ion Bucheru)*
22:30 **Café – concert**. *Formația „Sorin Petre”*. Emisiune de Dumitru Cucu
23:00 **Autostar**. *Off Road (II)*. Emisiune de Gavrilă Iano
23:30 **Săptămăna externă**
00:00 **Muzică populară**. *Soliști: Angela Bălașa, Micu Spănu, Nina Sibiceanu, Ileana Leonte, Nelu Șopterean, Lidia Filip, Angela Călin, Maria Șalaru, Ileana Domniță, Niculina Stoican, Mitriță Crețu*. Emisiune de Theodora Popescu
00:30 **Cursuri universitare**
02:20 **Program muzical nocturn**
05:00 **Cursuri universitare**

DUMINICĂ 21 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici
9:00 **Credință și viață**. Emisiune de Sorin Bejan
10:00 **Lumea copiilor**. Emisiune de Carmen Cintează
11:00 **SOȘ glandele endocrine**. Realizator: prof.univ.dr. Ioan Pop de Popa
12:00 **Agricultura, încotro?** *Creșterea porcilor*. Emisiune de prof.univ.dr. Constantin Pintilie (r)
13:00 **Week-end magazin**. *•Salomul caricaturistilor*. Emisiune de Dumitru Cucu, *•Stil și frumusețe*. Realizator: Irina Haidet; *•Urmasi ai lui Grigoras Dinicu*. Emisiune de Dumitru Cucu; *•Hollywood Expres*. Realizator: Leonard Hențiu
16:00 **Club folk**. *Festivalul „Floare de ger”*. Emisiune de Mircea Bodolan
17:00 **Club internațional**. *Elveția*. Emisiune de Ioana Nitobe
18:00 **Știri tvRM**
18:05 **Cafeneaua literară artistică**. În dialog scriitorii: Nicolae Dan Frunteletă și Corneliu Leu. Emisiune de Vlad Leu
18:30 **Actualități**
19:00 **Telenciclopedia valorilor românești**. *•Arta în timpul lui Ștefan cel Mare; •Glasuri în desigur; •Constantin Arseni; • Victor Brauner; • Casa lui Călinescu*. Realizator: Ion Bucheru
20:00 **Cântecl și casa lui**. *Muzică religioasă cu Elisabeta Turcu, Aneta Stan, Irina Someșan, Polina Manoiță, Grupul vocal „Miorița”*. Emisiune de Ionela Prodan
21:00 **Film serial: Arsene Lupin**, ep. 5 – *Agentul Barnett* (Franța)
22:30 **Forum IT**. *Tele – student în mileniul III*. Emisiune realizată de Cătălin Grosu (r)
23:30 **Săptămăna internă**. *Cântă Polina Manoiță*. Realizator Theodora Popescu
00:30 **Cursuri universitare**
02:20 **Program muzical nocturn**
05:00 **Cursuri universitare**

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ DE FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE.

Instituție social - umanistă de cultură, știință și învățământ
Revista se poate procura prin abonament de la toate oficiile poștale din țară. În Catalogul RODIPET, revista se regăsește la poziția 2.256.
Solicitari de abonamente se pot adresa redacției, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: *Opinia națională*, Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București, Cont 2511.1-23.1/rol - B.C.R. – Sucursala Unirea.

ISSN 1221-4019

Machetarea computerizată și tiparul executate de
LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ȘI TIPOGRAFIA
FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE

Publicația OPINIA NAȚIONALĂ este înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.

Opinia națională

Telefoane:
410.39.11 și 410.39.13,
interioare:
116, 122, 105
Fax:
411.33.84

Programul

Televiziunii *România de Măine* (tvRM)

Săptămânile 22 - 28 decembrie și 29 decembrie 2003 - 5 ianuarie 2004

LUNI 22 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Știri tvRM**

10:00 **Economia pentru toți.** Realizator: conf.univ.dr. Mariana Baicu

11:00 **Caleidoscop.** Realizator: Ion Bucheru

12:00 **Cinepanorama.** Emisiune de Eugen Atanasiu

13:00 **Oameni care sunt:** Ion Lucian. Emisiune de Marina Roman Boiangiu

14:00 **Program muzical.** Emisiune de Dumitru Cucu

14:30 **Film documentar cinematografic.** Fernandel despre Fernandel

15:30 **Întâlnire cu folclorul.** Realizator: Theodora Popescu

16:00 **Preluare Deutsche Welle.** *Jurnal european*

16:30 **Club internațional:** *China.* Emisiune de Ioana Nitobe (r)

17:30 **Not yet but soon** (limba engleză pentru începători). Realizator: Doru Enache

18:00 **Știri tvRM**

18:05 **Curier juridic:** *Teren aferent casei de locuit.* Realizator: prof.univ.dr. Corneliu Turianu

18:30 **Actualități**

19:00 **Ora melomanului.** Emisiune de Dumitru Cucu

20:00 **Gustul mierii** – spectacol de teatru studentesc

21:30 **Muzică populară.** Realizator: Theodora Popescu

22:00 **Presa pe diagonală.** Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache

22:30 **Show-ul de noapte.** *La sfârșit de An cu deputații.* Emisiune de George Nicolau

23:50 **24 de ore**

00:20 **Program muzical nocturn**

02:30 **Show-ul de noapte.** *La sfârșit de An cu deputații.* Emisiune de George Nicolau

04:00 **Program muzical nocturn**

MARȚI 23 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Știri tvRM**

10:00 **Permanente etnografice** – film documentar

11:00 **Vacanțe active.** *Aviația sportivă.* Emisiune de Cătălin Grosu

12:00 **Întâlnire cu folclorul.** Realizator: Theodora Popescu

12:30 **Caleidoscop.** Realizator Ion Bucheru

13:30 **Oameni care sunt:** Carmen Stănescu. Emisiune de Marina Roman Boiangiu

14:30 Muzică de café – concert. Realizator: Dumitru Cucu

15:00 **Club internațional:** *Sudan.* Emisiune de Ioana Nitobe (r)

16:30 **Repere românești.** Emisiune de Silvia Frimu (r)

17:00 **Preluare Deutsche Welle.** *Arte fără frontiere* – informații și evenimente culturale

17:30 **Videoteca muzicii populare.** Realizator: Dumitru Cucu

18:00 **Știri tvRM**

18:05 **Curier juridic:** *Prescripția achizitivă.* Realizator: prof.univ.dr. Corneliu Turianu

18:30 **Actualități**

19:00 Concert Johnny Hallyday

20:00 **Capodopere ale teatrului francez.** *Mizantropul*

22:00 **Presa pe diagonală.** Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache

22:30 **Show-ul de noapte.** *Asigurarea ordinii publice pentru sărbători.* Emisiune de George Nicolau

23:50 **24 de ore**

00:20 **Program muzical nocturn**

02:30 **Show-ul de noapte.** *Asigurarea ordinii publice pentru sărbători.* Emisiune de George Nicolau

04:00 **Program muzical nocturn**

MIECURI 24 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Știri tvRM**

10:00 Copiii României salută Grecia (I). Emisiune de Dumitru Căcoveanu

11:00 Icoana, imaginea Crăciunului! (reportaj eseu). Emisiune de Marina Roman Boiangiu

11:30 Copiii colindă! Emisiune de Carmen Cîntează

12:30 **Eu sunt ultimul romantic?** Participă: *Mirabela Dauer.* Emisiune de Marcel Dragomir

13:00 **Trăiește-ți arta!** Invitat: *Romulus Vulpescu.* Emisiune de Marina Roman Boiangiu

14:00 **Film documentar cinematografic.** *Ventura zis... Lino*

15:00 „E vremea colindelor!” Recital Fuego

15:30 **Academica:** *Cultură fără tranziție. Sacru și profan.* Emisiune de Nicolae Dan Frunțelată

16:30 Colinde religioase (I). Emisiune de Ionela Prodan

17:30 Nemuritorul Jazz

18:00 Muzică populară. Emisiune de Theodora Popescu

18:30 **Actualități**

19:00 Colinde corale – Corul „Facultății de Muzică” al Universității *Spiru Haret* și Corul „Euterpe”. Realizator: Mihai Darie

19:45 Promo – muzică

20:00 **Repere românești.** Emisiune de Silvia Frimu

20:30 **Notre Dame de Paris** – spectacol muzical

22:45 **Show-ul de noapte.** Emisiune de George Nicolau

00:05 **Program muzical nocturn**

02:30 **Show-ul de noapte.** Emisiune de George Nicolau (r)

04:00 **Program muzical nocturn**

JOI 25 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

8:00 „Spre Bethlehem treceau păstori” – slujba Nașterii Domnului (preluare REUTERS)

9:00 **Matinal.** Realizator: Mugur Popovici

9:50 Credință și viață – Semnificația Crăciunului

10:00 „Din darurile Crăciunului” – transmisie directă: Catedrala Metropolitană din Atena – Catedrala Patriarhală din București – Cetatea Vaticanului (Mesajul de Crăciun al Papei Ioan Paul al II-lea)

13:30 Copiii României salută Grecia (II). Emisiune de Dumitru Căcoveanu

14:30 Sărbătorile de iarnă în satul românesc. *Reportaj realizat la Muzeul Satului și la Muzeul Țăranului Român.* Realizator: Marina Roman Boiangiu

15:00 Copiii și Moș Crăciun! Emisiune de Carmen Cîntează

15:30 Concert de Crăciun. *Concert organizat cu orchestra simfonică a Liceului de Muzică „Dinu Lipatti”.* Realizator: Dumitru Cucu

16:30 **Club internațional** – ediție specială. Emisiune de Ioana Nitobe

17:30 Colinde religioase (II). Emisiune de Ionela Prodan

18:00 Cântecul lui Moș Crăciun cu studenții Facultății de Muzică. Emisiune de Marcel Dragomir

18:30 **Actualități**

19:00 Crăciunul cu artiști (I). Emisiune de Ionela Prodan

19:30 **Medalion Tudor Gheorghe**

20:30 Crăciunul în jurul lumii (film documentar)

21:15 **River Dance** – spectacol muzical-artistic

23:15 La zi de sărbătoare. Emisiune de Theodora Popescu

00:00 **Capodopere ale teatrului francez** *Bolnavul închipuit*

01:50 **Program muzical nocturn**

VINERI 26 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

10:00 **Zile de vacanță.** Emisiune de Alina Motoc și Mugur Popovici

11:00 **Lumea de mâine.** *Știința în 2003* (I). Realizator: Alexandru Mironov

12:00 **Caleidoscop.** Realizator: Ion Bucheru

13:00 Muzică populară. Emisiune de Teodora Popescu

13:30 **Oameni care sunt:** Gabriela Voinea. Emisiune de Marina Roman Boiangiu

14:30 Retrospectiva sportivă a anului 2003 (fotbal, Steaua și Dinamo în cupele europene, pregătirile și evoluția echipei naționale a României etc.) (I). Emisiune de Mugur Popovici

15:30 Trăiesc bine și petrec! Emisiune de Theodora Popescu

16:00 Preluare **Deutsche Wele.** *Anul spațial 2003*

16:30 Virtuozii ai muzicii populare – Andrei și Meltiade Mihalache. Emisiune de Dumitru Cucu

17:00 **Forum IT.** *PC-ul meloman.* Emisiune în direct de Cătălin Grosu

18:00 **Eu sunt ultimul romantic?** *Invitată: Angela Similea.* Emisiune de Marcel Dragomir

18:30 **Actualități**

19:00 Crăciunul cu artiști (II). Emisiune de Ionela Prodan

19:30 **Academica.** *Universul cunoașterii. „Omul, între inger și demon” (III).* Emisiune de Cătălin Grosu

20:30 **Capodopere ale teatrului francez.** *Femeile savante*

22:30 **Cântecul și casa lui** Emisiune de Ionela Prodan (r)

23:30 Main Street Jazz

00:00 **Program muzical nocturn**

SÂMBĂȚĂ 27 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Credință și viață** – *Sfântul Ștefan.* Emisiune de Sorin Bejan

10:00 **Școala de sămbătă.** *Copiii asistați.* Emisiune de Cătălin Grosu

11:00 **De pe plaiuri românești.** Realizator: Theodora Popescu

11:30 Preluare **Deutsche Wele.** *Atât de fragilă, civilizația...*

12:00 **Agricultura, încotro? 90 de ani de horticultură.** *Urări de sărbători.* Emisiune în direct, de prof.univ.dr. Constantin Pintilie

13:00 **Cinepanorama.** Emisiune de Eugen Atanasiu

14:00 Retrospectiva sportivă a anului 2003 (fotbal, Steaua și Dinamo în cupele europene, pregătirile și evoluția echipei naționale a României etc.) (II). Emisiune de Mugur Popovici

15:00 **Capodopere ale teatrului francez.** *Jocul dragostei și al întâmplării*

16:45 Promo – pauză

17:00 **Trăiește-ți arta !** – ediție specială. Emisiune de Marina Roman Boiangiu

18:00 Crossing Point Jazz

18:30 **Actualități**

19:00 Crăciunul cu artiști (III). Emisiune de Ionela Prodan

19:30 Crossing Point Jazz

20:00 **Film artistic românesc.** *Mușchetarul român* – prefață cu Iurie Darie (în dialog cu Ion Bucheru)

21:45 Promo – muzică

22:00 **Gala muzicii culte.** Emisiune de Mihai Darie

23:00 **Autostar.** Emisiune de Gavrilă Inoan

23:30 **Săptămâna externă**

00:00 **O melodie pentru fiecare.** Emisiune de Dumitru Cucu

00:30 **Doi pe un balansomor** – spectacol de teatru studentesc

00:30 **Program muzical nocturn**

DUMINICĂ 28 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Credință și viață.** Emisiune de Sorin Bejan

10:00 **Lumea copiilor.** Emisiune de Carmen Cîntează

11:00 **Medicul vă ascultă.** *Înnoirile de la Spitalul Universitar.* *Urări de sărbători.* Invitat Sorin Oprescu. Emisiune de George Nicolau

12:00 **Agricultura, încotro? 90 de ani de horticultură.** *Urări de sărbători.* Emisiune de prof.univ.dr. Constantin Pintilie (r)

13:00 **Week-end magazin.** **Film documentar cinematografic** *Martine Carol și Brigitte Bardot*

15:00 Retrospectiva sportivă a anului 2003 (fotbal, Steaua și Dinamo în cupele europene, pregătirile și evoluția echipei naționale a României etc.) (III). Emisiune de Mugur Popovici

16:00 **Club folk.** Emisiune de Mircea Bodolan

17:00 **Club internațional.** Emisiune de Ioana Nitobe

18:00 **Știri tvRM**

18:05 **Cafeneaua literară artistică.** În dialog scriitorii: Nicolae Dan Frunțelată și Corneliu Leu. Emisiune de Vlad Leu

18:30 **Actualități**

19:00 **Teleenciclopedia valorilor românești.** Realizator Ion Bucheru

20:00 **Îți mai aduci aminte, doamnă?** Emisiune de Ionela Prodan

21:00 **Film serial: *Arsene Lupin*,** ep. 6 (Franța)

22:00 **Café – concert.** Emisiune de Dumitru Cucu

22:30 **Film artistic.** *Prima zăpadă*

00:15 **Săptămâna internă**

00:45 **Program muzical nocturn**

LUNI 29 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Știri tvRM**

10:00 **Zile de vacanță.** Realizatori: Alina Motoc și Mugur Popovici

11:00 **Școala itinerantă:** Emisiune de Cătălin Grosu

12:00 **Caleidoscop.** Realizator: Ion Bucheru

13:00 **Întâlnire cu folclorul.** Realizator: Theodora Popescu

13:30 **Film documentar cinematografic.** Sărbătoare la Cannes

15:00 Program muzical. Realizator: Dumitru Cucu

15:30 Preluare **Deutsche Welle.** *Jurnal european*

16:00 **Film serial: *Familia Thibault*,** ep. 1 (Franța)

17:30 Retrospectiva sportivă a anului 2003 (jocuri sportive, sporturi individuale, campionate și cupe mondiale, Formula 1) (I). Emisiune de Mugur Popovici

18:30 **Actualități**

19:00 **Ora melomanului.** Emisiune de Dumitru Cucu

20:00 **Academica:** *Universul cunoașterii. Omul între inger și demon* (I). Emisiune de Cătălin Grosu

21:00 Nemuritorul jazz

22:00 **Presa pe diagonală.** Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache

22:30 **Show-ul de noapte.** „La pragul dintre ani”. Ce s-a realizat în 2003 și perspective în 2004 (I). Emisiune de George Nicolau

23:50 **24 de ore**

00:20 **Program muzical nocturn**

02:30 **Show-ul de noapte.** „La pragul dintre ani”. Ce s-a realizat în 2003 și perspective în 2004. Emisiune de George Nicolau

04:00 **Program muzical nocturn**

MARȚI 30 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Știri tvRM**

10:00 **Lumea de mâine.** *Genetica umană.* Realizator: Alexandru Mironov

11:00 Orașe românești: Alba Iulia

11:30 Preluare **Deutsche Welle.** *Arte fără frontiere* – informații și evenimente culturale

12:00 **Întâlnire cu folclorul.** Realizator: Teodora Popescu

12:30 **Film documentar cinematografic.** *25 de ani de Premii César*

13:20 **Eu sunt ultimul romantic?** Invitat Mihai Constantinescu. Emisiune de Marcel Dragomir

13:50 Microcosmos – concert în iarbă (film documentar)

15:00 **Trăiește-ți arta! Invitat: *Ofelia Iosub.*** Emisiune Marina Roman Boiangiu

16:00 **Film serial: *Familia Thibault*,** ep. 2 (Franța)

17:30 Retrospectiva sportivă a anului 2003 (jocuri sportive, sporturi individuale, campionate și cupe mondiale, Formula 1) (II). Emisiune de Mugur Popovici

18:30 **Actualități**

19:00 Muzică populară. Emisiune de Theodora Popescu

19:30 Nemuritorul jazz (II)

20:30 **Telecinemateca Estului:** Amintirea unei mari iubiri

22:00 **Presa pe diagonală.** Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache

22:30 **Show-ul de noapte.** „La pragul dintre ani”. Ce s-a realizat în 2003 și perspective în 2004 (II). Emisiune de George Nicolau

23:50 **24 de ore**

00:20 **Program muzical nocturn**

02:30 **Show-ul de noapte.** „La pragul dintre ani”. Ce s-a realizat în 2003 și perspectivele în 2004. Emisiune de George Nicolau

04:00 **Program muzical nocturn**

MIERCURI 31 decembrie 2003

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

10:00 **Universul cunoașterii** Omul între inger și demon (II). Emisiune de Dumitru Cucu

11:00 **Caleidoscop.** Emisiune de Ion Bucheru

12:00 **Cinepanorama.** Emisiune de Eugen Atanasiu

13:00 **Café – concert.** Realizator: Dumitru Cucu

13:30 Orașe românești: Brașov

14:00 Retrospectiva sportivă a anului 2003 (jocuri sportive, sporturi individuale, campionate și cupe mondiale, Formula 1) (III). Emisiune de Mugur Popovici

15:00 Preluare **Deutsche Welle**

15:30 **Întâlnire cu folclorul.** Realizator: Theodora Popescu

16:00 **Film serial: *Familia Thibault*,** ep. 3 (Franța)

17:30 **Lumea de mâine.** *Știința în 2003* (I). Realizator: Alexandru Mironov

18:30 **Actualități**

19:00 **Telecinemateca Estului:** *Gară pentru doi*

20:15 Recital Florent Pagny

21:15 **Program de Revelion**

JOI 1 ianuarie 2004

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Credință și viață** – Sfântul Vasile

10:00 **„Repere spirituale” – transmisie directă.** Catedrala Mitropolitană din Atena – Catedrala Patriarhală din București – Cetatea Vaticanului (Mesajul „Urbi et Orbi”)

13:30 **Forum IT.** Upgrade sau un calculator nou? Emisiune de Cătălina Grosu

14:30 **Muzică populară.** Realizator: Theodora Popescu

15:00 Preluare **Deutsche Welle**

15:30 **Eu sunt ultimul romantic?** Elene Cârstea. Emisiune de Marcel Dragomir

16:00 **Film serial: *Familia Thibault*,** ep. 4 (Franța)

17:30 Retrospectiva sportivă a anului 2003 (jocuri sportive, sporturi individuale, campionate și cupe mondiale, Formula 1) (IV). Emisiune de Mugur Popovici

18:30 **Actualități**

19:00 **Trăiește-ți arta!** Emisiune de Marina Roman Boiangiu

20:00 **Film artistic românesc.** Actorul și sălbaticii – prefață cu Dan Mihăescu (în dialog cu Ion Bucheru)

21:45 Jazz în stradă (I)

22:45 Promo

22:50 Jazz în stradă (II)

23:30 **Program muzical nocturn**

VINERI 2 ianuarie 2004

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

10:00 **Universul cunoașterii.** Omul între îngeri și demoni (III). Emisiune de Dumitru Cucu

11:00 **Cinepanorama.** Emisiune de Eugen Atanasiu

12:00 **Telecinemateca Estului:** Îndrăgostit la propria-ți dorință

13:30 **Trăiește-ți arta!** Invitat: Devis Grebu. Emisiune de Marina Roman Boiangiu

14:30 Muzică de cafe-concert

15:00 **Lumea de mâine.** Proiectul Milenium. Realizator: Alexandru Mironov

16:00 **Film serial: *Familia Thibault*,** ep. 5 (Franța)

17:30 Preluare **Deutsche Welle**

18:00 **Muzică populară**

18:30 **Actualități**

19:00 **Telecinemateca Estului:** Moscova nu crede în lacrimi

21:15 **Academica.** *Universul cunoașterii. Rădăcini.* Emisiune de Cătălin Grosu

22:15 **Îți mai aduci aminte, doamnă?** Emisiune de Ionela Prodan (r)

23:15 Spectacol muzical - Tropicana

00:15 **Program muzical nocturn**

SÂMBĂȚĂ 3 ianuarie 2004

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

10:00 **Knock Out** – noutăți din lumea artelor marțiale

11:00 **Școala de sămbătă.** Sănătatea publică. Emisiune de Cătălin Grosu

12:00 **Agricultura, încotro?** La început de an agricol. Emisiune de prof.univ.dr. Constantin Pintilie

13:00 **Lumea de mâine.** Știința în 2003 (II). Realizator: Alexandru Mironov (r)

14:00 **Program muzical.** Emisiune de Dumitru Cucu

14:30 **Caleidoscop.** Realizator: Ion Bucheru

15:00 **Trăiește-ți arta!** Emisiune de Marina Roman Boiangiu

16:00 **Film serial: *Familia Thibault*,** ep. 6 (Franța)

17:30 **Întâlnire cu folclorul.** Emisiune de Theodora Popescu

18:00 **Preț pentru sănătatea ta.** La sfat cu medicul. Emisiune de Gavrilă Inoan

18:30 **Actualități**

19:00 Oaspeți la tvRM – Corul Universității Washington DC

19:30 **China – portret simfonic** (film documentar)

20:00 **Gala muzicii culte.** Emisiune de Mihai Darie

21:00 **Film artistic românesc.** *Cuibul de viespi* (prefață cu regizorul Horea Popescu)

23:00 **Autostar.** Emisiune de Gavrilă Inoan

23:30 **Săptămâna externă**

00:00 **O melodie pentru fiecare.** Emisiune de Dumitru Cucu

00:30 **Program muzical nocturn**

DUMINICĂ 4 ianuarie 2004

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică). Realizator: Mugur Popovici

9:00 **Credință și viață.** Emisiune de Sorin Bejan

10:00 **Planeta copiilor.** Emisiune de Ștefan Iordache

11:00 **Caleidoscop.** Emisiune de Ion Bucheru

12:00 **Agricultura, încotro?** La început de an agricol. Emisiune de prof. univ. dr. Constantin Pintilie (r)

13:00 **Vocile radioului** – spectacol preluat de la Radio România cu ocazia decernării premiilor Radioului Național pe anul 2003. Realizator Vlad Leu. Prezintă: Florian Pitiș

15:00 **Cinepanorama** – ediție specială. Emisiune de Eugen Atanasiu

16:00 **Club folk.** Emisiune de Mircea Bodolan

17:00 **Club internațional.** Emisiune de Ioana Nitobe

18:00 **Știri tvRM**

18:05 **Cafeneaua literară artistică.** În dialog scriitorii: Nicolae Dan Frunțelată și Corneliu leu. Emisiune de Vlad Leu

18:30 **Actualități**

19:00 **Teleenciclopedia valorilor românești.** Realizator: Ion Bucheru

20:00 **Cântecul și casa lui.** Emisiune de Ionela Prodan

21:00 **Film serial: *Arsene Lupin*,** ep. 7 (Franța)

22:00 **Café – concert.** Emisiune de Dumitru Cucu

22:30 **Universul cunoașterii.** *Rădăcini.* Emisiune de Cătălin Grosu (r)

00:15 **Săptămâna internă**

00:45 **Program muzical nocturn**



George Coșbuc

Pomul Crăciunului

*Tu n-ai văzut pădurea, copile drag al meu –
Pădurea iarna doarme, c-așa vrea Dumnezeu,
Și numai câte-un viscol o bate uneori,
Ea plânge-atunci cu hohot cuprinsă de fiori.
Și tace-apoi și-adoarme, când viscoalele pier.
În noaptea asta însă vin îngerii din cer
Și zboară-ncet de-a lungul pădurilor de brad,*

*Și cântă-ncet; și mere și flori din sân le cad.
Iar florile s-anină de ramuri până jos
Și cântec și lumină și-așa e de frumos!
Iar brazii se deșteaptă, se miră asta ce-i,
Se bucură și cântă ca îngerii și ei.
Tu n-ai văzut pădurea, copile drag al meu,
Dar uite ce-ți trimite din-tr-însa Dumnezeu*

*Un înger rupse-o creangă din brazii cu făclii,
Așa cum au găsit-o, cu flori și jucării.
Depart, într-un staul e-n fașe-acum Iisus,
Și îngerii, o, câte și câte i-au adus:
Dar el e bun și-mparte la toți câți îl iubesc,
Tu vino și te-nchină, zi: „Doamne-ți mulțumesc”.*



Cum va fi comemorat Ștefan cel Mare în anul 2004

Se împlinesc 500 de ani de când legendarul Domnitor al Moldovei a devenit un nume sacru pentru istoria tuturor românilor



Împlinirea, la 2 iulie 2004, a 500 de ani de la trecerea în eternitate a lui Ștefan cel Mare și Sfânt, legendarul voievod al unei Moldove care, prin strălucirea de 47 de ani a mărețului său Domnitor, cumula idealurile întregului spațiu românesc și le impusese în fața străinătății, are semnificația unei sărbători naționale cu o intensă valoare resurecționară. Mărețea comemorare este un prilej de renaștere spirituală, de mândră și demnă afirmare a conștiinței naționale, de asumare bărbătească a destinului nostru de popor greu încercat chiar și astăzi. Dincolo de succesele obținute pe plan intern și internațional, dar și de neîmplinirile care apasă dureros asupra vieții noastre cotidiene, actualul Guvern al României se remarcă prin acest gest de curaj și de demnitate care este instituirea Programului național consacrat împlinirii a 500 de ani de la moartea lui Ștefan cel Mare și Sfânt.

Este un gest de curaj prin chiar faptul că Guvernul nu s-a lăsat intimidat de lista ciocilor profesionalizați întru denigrarea istoriei noastre, a simbolurilor noastre naționale, de toți acei pocitori de idei și de cuvinte lezați – chipurile – de faptul că s-ar „arunca pe fereastră” câteva miliarde de lei, „înstrăinați” prin pomenirea Străbunului. Și este, totodată, un gest de demnitate prin însuși faptul că un asemenea Program național mai atenuază întrucâtva durerea resimțită din generație în generație pentru faptul că un echivalent al lui n-a fost posibil în anul 1957, când s-au împlinit 500 de ani de la suirea lui Ștefan pe Tronul Țării Românești a Moldovei. Pentru cominterniștii de atunci, ca și pentru nepoții lor de astăzi, rebotezați în tulburile ape antiromânești, sublima invocare eminesciană din DOINA era și este resimțită ca un suprem act de condamnare. Să le-o reamintim, încă o dată, aici, cu același înțeles de străvechi bocet și blestem popular românesc:

(...) Ștefane Măria Ta,
Tu la Putna nu mai sta,
Las-Archimandritului
Toată grija schitului,
Lasă grija Sfinților
La sama părinților,
Clopotele să le tragă
Ziuă-ntr-o noapte-ntr-o noapte,
Doar s-a-nădura Dumnezeu
Ca să-ți mântui neamul tău!

Tu te-nalță din mormânt,
Să te-auz din corn sunând
Și Moldova adunând.
De-i suna din corn o dată,
At s-aduni Moldova toată,
De-i suna de două ori,
Îți vin codri-n ajutor,
De-i suna a treia oară
Toți dușmanii or să piară
Din hotară în hotară (...)

Înțeleșurile acestei poezii nicidecum n-au avut un răsunet mai adânc și mai larg decât astăzi, când nu numai România, ci toate popoarele din comunitatea europeană își caută și își afirmă identitatea asemenea celui dintâi atribuit și punct de sprijin al dialogului și conlucrării intercomunitare și interstatale. Valorile democrației se sublimează în personalitatea fiecărui popor care le împărtășește, ele reprezintă un stimul, au vocația cristalizării, nu a pulverizării. Tocmai din această perspectivă credem că a fost gândită și recenta conferință de presă de la Ministerul Culturii și Cultelor, precedată de o substanțială intervenție radiofonică, pe aceeași temă, a acad. Răzvan Theodorescu, ministrul Culturii și Cultelor. Împreună cu manifestările consacrate împlinirii a 500 de ani de la moartea lui Ștefan cel Mare și Sfânt, au fost comunicate mai multe evenimente legate de Anul cultural 2004, România-Anglia și Restaurările UNESCO din România. Secretarul de Stat pentru patrimoniu, dr. Ioan Opriș, împreună cu alte personalități din conducerea respectivului departament au prezentat succint Hotărârea de Guvern nr. 1309/2003 care prevede un amplu program de cercetări, conservări și restaurări ale monumentelor arhitectonice din epoca lui Ștefan cel Mare și Sfânt (mănăstiri, biserici, ruine ale cetăților domnești), tipărituri sau reduplicări de documente de mare valoare istorică și lingvistică, organizarea de expoziții în țară și străinătate.

O mare expoziție va fi deschisă în București și va avea drept temă Civilizația epocii lui Ștefan cel Mare și Sfânt, iar la New-York, într-o expoziție consacrată Bizanțului, românii vor expune câteva piese de referință între care Steagul lui Ștefan cel Mare și Tetraevanghelul de la Neamț. De asemenea, Capela Sixtină de la Vatican va găzdui o expoziție dedicată, în bună parte, marelui voievod al Moldovei, recunoscut încă din timpul vieții sale ca „apărător al creștinătății”. Același eveniment îi vor fi consacrate și un Album omagial, precum și un Repertoriu al monumentelor și obiectivelor reprezentative din epoca lui Ștefan cel Mare și Sfânt, iar cele trei publicații din subordinea ministerului, respectiv Buletinul Monumentelor Istorice, Revista Monumentelor Istorice și Revista Muzeelor, vor consacra numere speciale Anului Ștefan cel Mare și Sfânt. Muzeul de la Putna, Muzeul Național de Istorie din București și instituții similare din alte localități sunt reorganizate și adaptate în vederea omagierii lui Ștefan cel Mare și Sfânt.

2004 va fi Anul României în Marea Britanie; manifestările culturale desfășurate aici reprezintă primul proiect de acest gen inițiat și organizat după al doilea război mondial, cu sprijin de la British Council și de la Ambasada României la Londra. Publicul din Marea Britanie va primi astfel mai multe mesaje din partea culturii române, între care o expoziție consacrată lui Constantin Brâncuși, părintele sculpturii moderne, o altă consacrată așezărilor urbane și rurale din Transilvania, o expoziție de artă contemporană românească și o expoziție consacrată vieții și operei lui Victor Brauner. O gală de filme românești va fi desfășurată în 2-3 orașe din Anglia, Târgul internațional de carte de la Londra, din martie, anul viitor, va oferi și tipărituri românești, iar Teatrul „Masca” și Teatrul Național din București vor avea turnee în Anglia. Nu vor lipsi nici interpreții cântecului și jocului popular românesc și nici tradiționala noastră gastronomie.

Banca Mondială a prezentat, recent, Raportul de colaborare cu Ministerul Culturii și Cultelor din România, iar aprecierile incluse aici sunt pozitive. Reconstituirea ansamblului brâncușian de la Tg. Jiu este apreciată ca întrunind o înaltă calitate. Aprecieri elogioase sunt formulate și în legătură cu proiectele de reamenajare a parcului de la Tg. Jiu, a Palatului Mogosoaia și a Palatului Brâncovenesc de la Potlogi, ca și cu proiectele vizând alte obiective culturale, între care moderna Biblioteca digitală de manuscrise (carte vechi), cuprinzând documente din secolele 9-15.

Programele culturale legate de cele trei obiective continuă să fie dezbătute, îmbunătățite, completate. Așa se și explică faptul că ele încă n-au fost introduse în rețeaua informatizată a Ministerului Culturii. O nouă conferință de presă, promișă să aibă loc în curând, va face cunoscute și alte elemente legate îndeosebi de Programul consacrat omagierii lui Ștefan cel Mare și epocii sale de glorie inclusiv culturală.

Mihai IORDĂNESCU



Brâncuși la Târgu Jiu

Din albumul semnat Ion MICLEA

